Hayat

SAYI : 15
10 NİSAN 1959
125 KURUŞ

Bu sayıda :

2 YENİ TEFRİKA

1 - "İHTİYARLAMADAN YAŞLANMAK SANATI,,

YAZAN: MAURICE CHEVALIER

2 - "ÜÇ HAFTA,,

Senelerce aforoz edilen roman

İstanbul Hilton Otelinde yapılan

1959 Vakko Defilesinde

en fazla alâka toplıyan

ÜÇ İTALYAN MANKENİNİN EN GÜZELİ

Miss **MARA CORNORİ** diyor ki:

"Türkiye'yi göz kamaştırıcı bir güzellikte buldum ve Piyale Makarnası'nın tadına hayran kaldım.

Biz İtalyanlar makarnaya bayılırız. Memleket haricine yaptığımız seyahatlerde en fazla hasretini çektiğimiz şey alıştığımız nefis makarnadır.

İlk defa İstanbul'da ananevi yemeğimiz olan makarnanın hasretini çekmedim. Yediğim makarna o kadar nefisti ki, bunun İtalya'dan ithal edildiğini zannettim. Meğer Türkiyede imal edilen Piyale Makarnası imiş. Doğrusu bu derece nefis makarna imal eden Türk Piyale Firmasını tebrik ederim.

Aynı zamanda bir moda ressamı olan 23 yaşındaki esmer güzeli Mara Cornori'nin vücud ölçüleri:

Boy : 1.69
Göğüs : 0.92
Bel : 0.55
Kalça : 0.94

PİYALE MAKARNASI

Cornori Mara

Pek yakında Türk Misafirperverliği kadar Türk Piyale Makarnası'nın dünya çapında bir şöhret yapacağına eminim.

Memleketinizin tabiî güzelliklerini zevkle seyretmek ve harikulâde nefis Piyale Makarnasını zevkle yemek benim için bulunmaz bir saadet oldu.

İlk fırsatta hem çalışmak, hem de Piyale Makarnası yemek için Türkiye'ye tekrar gelmek en büyük arzumdur."

PİYALE ADI... AĞIZ TADI...

MODERN

Hayat

BAHAR VE KIZ
CAMERA CLIX
KOMPOZİSYONU

HAFTALIK MECMUA

YIL : 4 SIRA No : 131
SAYI : 15 CİLT : I 1959

SAHİBİ : Şevket RADO

NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
Hikmet Feridun ES

YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İbrahim ÇAMLI

REDAKSİYON :
Sadun ALTUNA, Semiral BİLBAŞAR, Hikmet ANDAÇ

RESİM ve BAŞLIKLAR :
Ayhan ERER

FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - M. Sürenkök (Ankara) Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.

TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.

İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56

DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.

BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.

İLANLAR :
Türk Basın Birliği Resmi İlânlar Limited Ortaklığ'ından verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.

ABONE ŞARTLARI :
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.

Yabancı memleketler için (Âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5.50 $ veya 2 £

HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 15 Cent'e, İngiliz Lirası olarak 1 Shilling'e veya bunların karşılığı olan fiatla satılır. Abone olmak isteyenler yukarıda yazılı Dolar veya İngiliz Lirasını T. C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmuâlarını muntazaman alırlar. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak posta masrafı ayrıca tahsil edilir.

2600 senelik bir ananeyi yıkan düğünün tohumları bir tenis kortunda atılmıştı. Müstakbel Japon İmparator ve İmparatoriçesini, aşklarının dekoru içinde gösteren bu resim, bugün büyük bir inkılâbın içinde yoğurulan Japonların hâfızasında bir sembol olarak yaşıyacaktır.

TOKYO'DA DÜĞÜN

Japon İmparatorunun oğlu Akihito ile halktan bir kız olan Miçiko, bugün Tokyoda evleniyorlar. Bu evlenme, Japon milleti kadar eski bir geleneğin yıkılması demektir. Nitekim 2600 sene müddetle Japon İmparatorluk Ailesi mukaddes sayılmış, Japonyanın en asîl muhitinden olmayan bir erkek veya kadın bu aileye girememişti. Fakat Japonyada yıkılan sadece bu anane değildir. Kısa bir zaman evveline kadar kocasına Allah nazariyle bakan Japon kadını, erkeklerle eşitlik mücadelesinde daha bir çok gelenekleri yenmiştir. 4 - 5 inci sayfalarımızda Japonyayı saran Japon kadınlarının büyük zaferi inkılâp ile bu inkılâbın en mühim hâdisesi Akihitoyla Miçiko'nun aşklarını anlatıyoruz...

TOKYODA DÜĞÜN

DÖRT ASİL NAMZET — Dördü de final listesinde idi. Fakat halk çocuğu Miçiko Şoda'nın karşısında mağlûp oldular. Soldan itibaren 19 yaşındaki Sumiko Şimazu, en kuvvetli namzet 18 yaşındaki Hatsuko Kitaşirakava, 23 yaşındaki Yukiko ve 23 yaşındaki Ayako Fuşini.

NİKÂH, imparatorluk sarayındaki mâbette kıyılacak. Törende bir Şinto rahibi ile 25 yaşındaki Veliaht Akihito ve 24 yaşındaki nişanlısı Miçiko Şoda'dan başka kimse bulunmıyacak. Rahip mukaddes bir dalı damat ve gelinin başları üstünde sallıyarak onları takdis edecek. Genç evliler her seferinde ellerindeki kâseleri biribirleri ile değiştirerek ve her seferinde üçer yudum almak üzere dokuz yudum pirinç birası içecekler. Ve bu suretle 2600 yıldan beri ilk defa olarak halktan bir kız, vaktiyle güneşin oğlu mesabesinde olan Japon İmparatorunun oğlu ile evlenmiş olacak.

Yeni bir nesil

Bu evlenme, Japonya'nın harbi kaybetmesi ve yemyeşil Japon adalarının Amerikan işgaline girerek General Mac Arthur'ün 1946 da Japonya'nın yeni anayasasını yürürlüğe koymasından beri 46.780.000 Japon kadınının geleneklerle olan bağlarını koparmalarının en dramatik bir tezahürüdür. 1946 dan beri Japon içtimai hayatında büyük değişiklikler meydana gelmiştir. Yanmış ve yıkılmış Japon şehirlerinin harabeleri arasından yeni bir inanışa bağlanmak istiyen bir nesil yetişmiştir. Harbi Amerikalı'lar kazandığı için de her zaman olduğu gibi eşyadan düşünüşe kadar harbi kazanan devlete ait olan her şey münakaşasız kabul edilmişti.

Yeni kurulan karma öğretimli okullardaki gençler serbest aşkı savunan romanları okuyarak eski usul evlenmeleri inkâr ediyorlar. Mambo-kızlar denen bir genç kız zümresi türemiştir. Yeni streaptease kızları eski geyşaların yerini almıştır. Yeni Japon romanlarında da, yeni Japon hayatında da, aldatılan kadınlar kocalarından aynı şekilde intikam almaktadırlar. Yüzyılların namuslu, itaatli, yumuşak başlı, geleneğine bağlı Japon kadını yırtıcı ve gaddar bir batı kisvesine bürünmüştür.

Miçiko Şoda, bu taraklarda bezi olmamakla beraber, birçok Japon kadınının nazarında hürriyetine kavuşan Japon kadınlığının bir sembolü olarak kabul edilmektedir. Keza Japon gelenekçiliğini temsil eden otuz yaşından yukarı erkekler için de Miçiko Şoda nefret edilen modern dünyanın bir sembolüdür.

Asil Japon aileleri, kendi asil kızları dururken Japon Veliahtına eş olarak Miçiko Şoda'nın seçilmesine üzüntülerini gizlememektedirler. Yine aynı asiller Miçiko'nun babasının da bulunduğu toplantılarda bu hallerin hep harb sonrası zenginleri yüzünden başlarına geldiğini açık açık söylemekten çekinmemektedirler. Koyu milliyetçiler Şoda ailesini ortadan kaldırmakla tehdit etmektedirler. Bu yüzdendir ki evlenme söylentileri çıktığından beri Şoda'ların evi daimi polis muhafazası altındadır.

Kaybolan gelenekler

17. yüzyıldan beri devam edegelen fakat artık 30 yaşını aşmış olanlar hariç, harb sonu kuşağı için yavaş yavaş kaybolan ahlâk prensiplerinde Japon kadınları için şöyle denilmektedir:

«Kadının ahlâkına tesir eden en kötü beş hastalık şunlardır: İtaatsizlik, hoşnutsuzluk, iftiracılık, kıskançlık ve budalalık. Bunların en kötüsü de öbür dördün membaı olan budalalıktır.»

Japon geleneğine göre kadının vazifesi çocuk doğurmaktır. Erkek çocuk. Eskiden kadın bir kız çocuğu doğurursa baba istemediği takdirde doğar doğmaz çocuğu boğardı. Kadınlar kızken babalarına, evlendikten sonra kocalarına, dul kalınca da erkek evlâtlarına itaat etmek mecburiyetinde idiler. Yine 17. yüzyıldan kalan bu ahlâk prensiplerinde karı-koca münasebetleri için şöyle denirdi:

«Japon kadınının dine ihtiyacı yoktur. Onun Tanrısı kocasıdır.»

Japon kanunları 1923 yılına kadar kadın, çocuk ve akıl hastalarını siyasi faaliyetlerden menederdi.

Japonya'da kadınların hürriyeti 1923 teki büyük Tokyo depremi ile başladı. Bu depremde şehrin yüzde altmışı yıkılmış, 143.000 kişi ölmüş, birçok yüksek ve orta tabaka mahvolmuştu. Hayatlarını korumak mecburiyetinde kalan bu ailelerin tahsilli kızları sırtlarından kimonolarını çıkardılar. Batılılar gibi giyinerek her türlü işte çalışmağa başladılar. Kadınların oy hakkı ve insan hakları için şiddetli bir mücadeleye giriştiler. Fakat bu hal ancak on sene devam etti. İktidara gelmiş olan askeri hükümet kadınları tekrar susturdu.

Şoda ailesi

Bu sıralarda idi ki, 20 ekim 1934 te, bir iş adamı olan Hidesaburo Şoda ile eşi Tomi'nin bir kızları dünyaya geldi. Yavrunun babası ve büyükbabası Nişin Un Fabrikaları Şirketinin sahipleri idi. Aile, halen oturmakta oldukları Tokyo'daki on odalı evde yaşıyordu. Çocuğa (Güzel, akıllı çocuk mânasına gelen) Miçiko adını verdiler. Miçiko hakikaten güzel ve akıllı idi. İlkokulu başarı ile bitirdi. 1946 da imparator ilâhi bir varlığa mensubiyet iddiasından vazgeçti. Artık okul çocukları bu Allah-İmparator fotoğrafının önünde eğilmiyeceklerdi. İmparator, sülâlenin ilk kuruluşundan beri ilk defa olarak halkın arasına karıştı. Fabrikaları ziyaret etti. İşçilerle konuştu.

Miçiko ilkokulu bitirince Japonya'nın en zengin aile çocuklarının gittiği okula devam etmeğe başladı. Sınıfının birincisi idi. İngilizce konuşuyor, piyano çalıyordu. Mükemmel bir teşkilâtçı idi. Talebe cemiyeti başkanı seçildi. Bu zeki ve çalışkan kızın en büyük kusuru hiçbir kusuru olmaması idi.

Şoda ailesi artık kızlarının istikbalini düşünmeğe başlamışlardı. Fakat gözleri yükseklerde idi. Nişin Un Fabrikaları Şirketi 1955 ten beri Asya'nın en büyük un fabrikaları şirketi haline gelmişti. Senelik satışları 93.000.000 doları buluyordu. Aile yazları Karuizowa'daki dağ sayfiyesinde geçiriyordu. Karuizowa aynı zamanda Veliaht Prens Akihito'nun da tatilini geçirdiği yerdi. Miçiko, Veliahtı sık sık görüyor, fakat tanışmıyordu. Amcalarından biri ile konuşurken gülerek:

«Eğer Veliaht biraz daha uzun boylu olsaydı

Japonya'nın 17. yüzyıldan beri devam edegelen ahlâk prensiplerinde Japon kadınları için şöyle denilmektedir:

«Kadının ahlâkına tesir eden en kötü 5 hastalık şunlardır:

1 — İtaatsizlik.

2 — Hoşnutsuzluk.

3 — İftiracılık.

4 — Kıskançlık.

5 — Budalalık.

Bunların en kötüsü de öbür dördün membaı olan budalalıktır.»

Japon geleneğine göre kadının vazifesi çocuk doğurmaktır. Hem erkek çocuk. Eski ahlâk prensiplerinde karı-koca münasebetleri için şöyle denilmektedir:

«Japon kadınının dine ihtiyacı yoktur. Onun Tanrısı kocasıdır.» Fakat yanmış ve yıkılmış Japon şehirlerinin harabeleri arasında yetişen yeni nesil böyle düşünmüyor. Japon kadını şimdi serbest aşkı savunuyor. Kendisini aldatan kocasından aynı şekilde intikam alıyor. Yırtıcı ve gaddar olmuştur.

DEĞİŞEN JAPON KADINI

Yukarıda solda misafirlerine çay ikram ederken görülen dünkü Japon kadını evinin, geleneklerinin kadını idi. Yeni kuşak ise kıyafetten düşünüşe kadar bu gelenekleri topyekûn yıktı. Batılı gibi giyiniyor, apartmanda oturuyor, serbest aşkı savunuyor, çalışıyor, insan hakları için mücadele ediyor ve plâjlarda eğleniyor. Geyşalar eski Japonya'nın en büyük özelliği idi. Bu eğlence kızları özel bir şekilde yetiştirilir, tamamiyle mahalli bir deker ve hava

KARAR BİLDİRİLİYOR — 16 mart 1959 günü Japon Sarayı Başmabeyincisi, Şoda'ların evine gelerek nikâhın 10 nisanda olacağını aileye tebliğ etti. Japon inkılâbında bir adım daha atılmıştı.

muhakkak kendisine âşık olurdum.» demişti.

İki genç 1957 ağustosunda bir gün tanışarak ikişer kişi halinde karşılıklı tenis oynadılar. Oyunu Prens ve partöneri kaybetti. Prensin hususi öğretmeni Dr. Şinzo Koizumi, Akihito'ya çok kötü bir oyun çıkardığını, fakat Miçiko'nun hakikaten güzel ve cazip bir kız olduğunu söyledi. Veliaht, Miçiko'nun birkaç poz fotoğrafını çekti. Kendisine gönderdi. O sıralarda Veliaht 23, Miçiko 22 yaşında idi.

1958 yazında tekrar Karuizowa'da buluştular. Miçiko, Prensin raketini taşıyor, oyundan sonra bir havlu ile onun terleyen yüzünü ve boynunu siliyordu. Bir akşam küçük bir toplantıda başbaşa dansettiler.

Prens eşini seçiyor

Veliaht için sarayca hazırlanan ilk namzet listesine Miçiko'nun adı da dahil edildi. Fakat ikinci ve daha küçük listede öbür halk kızları ile beraber ona da yer verilmedi. Mamafih müstakbel Japon imparatorunun kimi istediği çok geçmeden anlaşıldı.

Tokyo'da ilk söylentiler çıkınca Miçiko birdenbire Japonya'dan ayrıldı. Yurt dışı ilk seyahatine çıktı. Avrupa ve Amerika'yı ziyaret etti. Her gittiği yerde Prensten bir mektup buluyordu. Ailesine yolladığı mektuplarda halktan bir kızın İmparatorluk ailesine intisabının doğru olmıyacağını, böyle bir evliliğin neticelerinden şüphe ettiğini yazıyordu. Prense verdiği cevaplarda da «Sizin samimi bir arkadaşınız olarak kalmak istiyorum» diyordu.

Miçiko geçen ekim, 24. yıldönümünden az sonra Japonya'ya döndü. Prens yine heyecanlı mektuplar yazıyor, her gün telefon ediyordu. 3 kasım günü yaptığı telefonda nihayet Miçiko'dan istediği cevabı aldı. Eğer hakikaten istiyorsa Miçiko onunla evlenecekti. Saray, Şoda ailesine bir elçi göndererek Prens için resmen Miçiko'ya tâlip oldu.

Miçiko halktan bir kızın da pekâlâ Japonya'nın İmparatoriçelik tahtına yükselebileceğini göstermişti. Fakat bu müstesna bir misaldi. Asilzadeliğin de kaldırılmasından beri Şoda'lar gibi varlıklı sanayici aileler Japonya'nın yeni asilleri olmuştu. Onların kızları da sıfatsız birer prensesti

Öbür sınıflardaki Japon kadınlarının elde ettikleri ilerlemeler daha az göz alıcı, fakat daha tesirli olmuştu. Köylü kadınlar artık kocalarının kendilerine daha insanca davranmalarını istiyorlardı. Kızlar artık mensucat fabrikalarına satılmıyordu. Zengin çiftliklere her türlü konfor girmişti.

Hele şehir kızlarının kıyafeti tamamiyle değişmiş, yaşayışları modern bir hal almıştı. Genç Japon kızı artık annesi gibi evine kapanıp kalmıyor, yalnız başına gezmeğe, eğlenmeğe gidiyordu. Fakat her iki zümrenin hürriyet yolunu tıkayan son derece kuvvetli bir mânia daha vardı: Japon erkeği.

Otuzun üstündeki Japon erkeği hâlâ babadan gördüğü gibi yaşamakta devam ediyordu. Geleneğe göre erkek evde oturmazdı. Varlıklı olanlar gezip eğlenir, varlıklı olmıyanlar da sırf bu gelenek yüzünden evlerinin dışında oyalanıp dururlardı. Maksat da kendilerinin dışarıda başka kadınlarla beraber oldukları zehabını uyandırarak karılarında kendileri hakkında bulunmaz birer Hint kumaşı oldukları kanaatini uyandırmaktı. İş çevrelerinde ise Japon iş adamları münasip işler için tahsilli Japon kızları kullanmakta ağır davranıyorlardı. Bütün bu hallere rağmen kadınların iş hayatında 1948 yılına nispeten iki misli bir gelişme vardı. Her şeye rağmen Japonya artık değişmişti. Bu değişiklik de Prens Akihito ile halk çocuğu Miçiko'yu gelecekte Japon tahtına oturmak üzere yanyana getirmişti.

içinde Japon eğlence hayatını yaşatırlardı. Bugünün geyşaları ise batılı kıyafetinde, batı müziği ile Japonları eğlendirmeğe çalışıyor.

Japon hayatında değişmiyen yalnız hamam âlemleridir. Japonlar kadın, erkek hep beraber yıkanırlar. Fakat şimdi böyle hususileri de yapılmıştır.

Sohbet KÖŞESİ

BİR CEMİYET MESELESİ

OKUYUCULARIMDAN bir genç kızın, annesiz kalmış çocuklara annesizliklerini unutturmak gibi kadınlığa çok yakışan bir gaye ile kendiliğinden üvey anne olmıya tâlip oluşu, bütün Hayat okuyucuları arasında büyük bir alâka uyandırdı. Eşlerini kaybetmiş, çocukları annesiz kalmış ve sırf cemiyetimizde üvey annenin saldığı dehşete sevgili yavrularını mâruz bırakmamak için yeniden evlenmiye cesaret edememiş pek çok erkek vatandaş bana mektuplar göndererek iyi bir üvey anne olmayı kendiliğinden istiyen bu hanıma takdir duygularını belli ederek, hattâ bazıları bu insanlık tezahürü karşısında gözlerinin yaşardığını belirterek tâlip oldular.

Fakat iş bu kadarla kalmadı. Üvey anne olmayı gönülden istiyen kızın açtığı iyilik yolu, türlü sebeplerle evlenmemiş, yaşları otuza yaklaşmış veya geçmiş olduğu için de kendilerini evde kalmış zanneden bazı kızlarımızda annesiz kalmış çocuklara hakiki anne olmak hevesini uyandırdı. Geçen hafta yurdun muhtelif yerlerinden on kadar hanım böyle bir hevesin gönüllerinde en samimî şekilde yer ettiğini belirterek, aynı yolda yürümeğe tâlip olduklarını bana mektupla bildirdiler.

Görülüyor ki ortada mühim bir cemiyet meselesi vardır: Karıları öldüğü için çocuklarıyla başbaşa kalmış bazı erkekler, sırf üvey anne onları tahrip etmesin diye evlenmez ve bu yüzden perişan olurlarken, en iyi niyetlerle tatlı bir üvey anne olmıya, başkalarının çocuklarını hakiki bir anne gibi bağırlarına basmıya hazır olan bazı kızlar da birer köşede anne olmaktan ümitlerini kesmiş oturmaktadırlar. Benim sadece bu üvey anne bahsine dokunmuş olmam medeni cesarete sahip ve biraz cerbezeli 60-70 kişiyi harekete getirmiştir. Bunların dışında, meselenin nezaketi yüzünden ağızlarını açmıya cesaret edemiyen binlerce, belki de on binlerce insan bulunduğunda şüphe yoktur. Acaba bunları nasıl bulmalı, daha doğrusu bunları nasıl buluşturmalı?

Siz de kabul edersiniz ki, dâva, «Hayat» mecmuasının bu küçük sütununda, benim, sadece iyi niyetle halledebileceğim ölçülerin çok dışında görünüyor. Nihayet, ilk defa üvey anne olmak istiyen kıza, gelmiş olan mektupları gösterdim. Onların arasından birini seçti. İyi bir üvey anne olmayı kabul ve taahhüt eden diğer genç kızlardan açık adreslerini bildirenlere de bu mektuplardan birer tane göndereceğim. Onların tâliplerle muhabere ederek sağlam ve mesut bir yuva kurmalarını temenni ederim. Fakat gönül ister ki topluluğumuza hizmet etmek için türlü cemiyetler kuran insanlar bu içtimai dâvayı da ele alarak «annesiz kalmış çocuklara iyi üvey anneler bulmayı iş edinen bir cemiyet» kursunlar. Bunlar, namuslu ve dürüst hareket edebildikleri takdirde, muhakkak ki cemiyetimize muhtaç olduğu en büyük iyiliği edeceklerdir.

ŞEVKET RADO

EZELİ GENÇ Maurice C

İşte ihtiyarlamadan yaşlanmak sanatının en büyük örneği Maurice Chevalier, geçenlerde Londra'da «Gigi» filminin gala gecesine geldiği zaman, kendini elli sene önce aynı şehre geldiği zamanki gibi genç hissediyordu.

YAŞLI adam rolleri oynamak, şahsen beni hiç ürkütmez. Kanaatimce, bir aktör ancak yaşlanmaktan korktuğu zaman acınacak hale gelir.

Genç rollerinin artık bana yakışmıyacağını tam zamanında idrak etmek bahtiyarlığına erişenlerdenim. Hayatımda hep varyete artistliği yapmış olduğum için, her şeyden evvel tabiilikten hiçbir zaman ayrılmamak zorunda idim. Dolayısiyle yirmi yaşımda nasıl tabiî olabildimse, yetmişimde de aynı şekilde tabiî kalmak bana hiç zor gelmedi.

Bir gün bana bir genç âşık rolü teklif etmişlerdi. Bir an için bende garip bir intiba uyanıverdi. Bir amca, bir baba veya büyükbaba rolünün bana daha iyi gideceğini hissettim. Bu hissimde hiç de yanılmamışım. Bir müddet sonra iki filmde bu nevi roller aldım ve muvaffak da oldum. Bunlardan biri «Love in the afternoon» dur. Burada Audrey Hepburn'un babası rolünde idim, Gigi filminde ise Honoré isimli yaşlı bir amca tipini canlandırdım. Şimdi de, «The Blessing» adlı Metro Goldwyn - Mayer filminde Rossano Brazzi'nin babası oluyorum. Bu kabil rollerden çok memnunum, zira; ihtiyarladığımı farketmeden yaşlanabilmeme yardım ediyor.

Günün birinde, pasaporttaki eski bir resmini görüp, arkasından da aynada şimdiki haline bir göz atınca, insan âdeta kendini tanıyamıyor ve anlıyor ki, artık genç rolü oynamaktan vazgeçmenin zamanı gelip çatmıştır. Bu hakikati görmemesi için insanın kör olması lâzım. Bu hususta kendini aldatmak pek kolay iş de değil amo, sebat gösterilir ve hakikaten meram edilirse, pekâlâ muvaffak olunuyor.

Kendinden çok daha genç bir şahsiyeti temsil etmek hüzünlü olduğu kadar da sıkıcı bir şey... Aktör için olmasa bile, seyirci için bu mutlaka böyledir. Yaşlanmasını bilmiyen bir artistin daima acındırıcı bir tarafı oluyor.

GÜZEL KADIN GÖRÜNCE DOYA DOYA BAKMALI

Ben, kendi hesabıma güzel kadına bakmaktan daha fazla hiçbir şeyden zevk almamışımdır. Neden mi diyeceksiniz?... Her artistin hamuru az çok biraz hırs, biraz da aklıselim ile yoğurulmuştur da ondan... Mamafih benim mantık tarafım, ihtiraslarıma nazaran bir nebzecik daha fazla kaçmış olacak ki, yaşımı başımı aldığımı — daha açıkçası ihtiyarladığımı — hisseder etmez, ihtiraslı bir hayatın artık benden geçmiş olduğunu anladım. Bunda ısrar etmenin mânası yoktu. Yalnız benim için değil, her kim için olursa olsun bu yaştan sonra ihtiras peşinde koşmanın âkıbeti muhakkak fenaya varır. Esasen ihtirasını tatmin edebilecek her türlü güzellik ve zevklerden nasibini almış bir insan sayılabileceğimi kendi kendime pekâlâ teslim ediyorum. O halde hissî temayüllerden mümkün mertebe uzak durmanın sırası gelmiş demekti. Ben de bu yolu tuttum ve şunu söyliyeyim ki, bu feragatim bana huzur ve rahatlık kazandırdı.

Gigi filmi çevrilirken, bu söylediklerimden dostum Alan'a da bahsetmiştim. İki üç gün sonra idi, bir de baktım, elinde yeni yazdığı bir şarkı ile geldi. Şarkının ismi şöyle idi: «Artık genç olmadığıma memnunum...» Tabii bu sözlere ben de inanmam — elbette ki genç olmadığına sevinecek kimse yoktur — buna rağmen bu şarkıyı her zaman hiç irkilmeden ve neşe ile, hattâ gülerek söyliyebilirim. Nihayet şurasını hepimiz kabul etmeğe mecburuz ki, yaşlanmak, yaşamanın zaruri ve kaçınılmaz bir neticesi ve safhasıdır.

Artık, eskisi gibi olur olmaz şeylere kolay kolay kendimi, kaptırmıyorum. Muhakkak ki, daha müşkülpesent oldum. Bunu böyle söylüyorum ama, hani hâlâ bazı şeylere karşı hayranlık duymağa meyilliyim.

Dediğim gibi meselâ güzel kızlara bakmıya bayılırım. Yalnız, bir kıza bakmakla, kızın peşine takılmak bence başka başka şeylerdir. İnsan, ölmedikçe veya en azından kör olmadıkça güzele bakmalıdır. Bundan daha zevkli bir şey yoktur. Amma, bakmak başka, bir de, ucuz komedi filimlerinde olduğu gibi kızın peşine düşmek gene başka. İkisi arasında dünyalar kadar fark var.

Bana kalırsa, insan genç bile olsa, aşkın peşinden koşmamalıdır. Aşk, tıpkı muvaffakıyet gibidir: Aramakla bulunmaz, ona ancak yolunuzun üstünde raslıyabilirsiniz. Ama, bir kere elinize geçirince ona iyice sarılmak ve bir daha bırakmamak lâzımdır. Aşk tıpkı bir mıknatısın müspet ve menfi kutupları gibi iki tarafı biribirine çekebilmelidir. İnsan birine âşık olunca, çoğu zaman, sevdiği kimsenin kendisinden asla nefret etmiyeceğini ve onu hiçbir şekilde hakir görmiyeceğini sanır. Halbuki yanlış kapı çalmış olabileceğini de hesaba katmak lâzımdır Bence, aşk karşılıklı olursa hakiki aşktır ve böylesine hakikaten ne doyulur ne dayanılır.

DAİMA SADE BİR HAYAT YAŞADIM

Amerika'da çevirdiğim ilk film, 1928 senesine raslar. Ernst Lubitch'ler ve Jeannette MacDonalt'lar zamanı... O günleri hâlâ zevkle hatırlarım. Haftada 20.000 dolâr kazanırdım. Ama 1935 te kalkıp gene Paris'e döndüm. Ne yapalım, kısmet böyle imiş. Metro Goldwyn - Mayer'deki patronum Irving Thalberg ile anlaşamadık. O zamana kadar iyi geçinmiştik, ama benim kontrat meselesinden aramız açıldı. Daima her dediğini yapmıştım, fakat

Maurice Chevalier için ezeli gençliğin bir şartı da güzele doya doya bakmaktır. Muhatabı ister kendi halinde bir satıcı kız olsun, ister ihtiraslı bir film yıldızı, bu bakışlar ona gençliğini yeni baştan kazandırır.

hevalier

1 Hayat mecmuası okuyucularına ihtiyarlamadan yaşlanmanın sırrını anlatıyor.

bu defa artık çaresi yoktu. Anlaşamıyorduk. Hollywood'da geçirdiğim yedi seneden beri ilk defa bir prodüktörle ciddî surette münakaşa etmiştim. En iyisi, ben kalkıp gene Fransa'ya gideyim, diye düşündüm. Hollywood'dan çok memnundum. İyi bir intiba ile ayrılmak ve işi tadında bırakmak daha doğru olacaktı. Zaten, ömrünün sonuna kadar burada kalacaksın deseler acaba ister miydim, ondan da emin değildim. Kendi kendime: «Şu Mösyö Thalberg'e Allahaısmarladığı çekip Fransa'nın yolunu tutmalı!» dedim. Bu suretle elemsiz, kedersiz Fransa'ya döndüm. Ne yalan söyliyeyim, lâkırdı aramızda, o zamana kadar elde etmiş olduğum sükseyi bozmamak ve şöhretimi zedelememek endişesi de bu kararımda biraz rol oynamadı değil. Karşıma böyle bir vesile çıktı, ben de ondan istifade etmiş oldum.

Ne diyordum... Evet, daima sade bir hayat yaşamışımdır. Çünkü, debdebeli, süslü bir hayat sürmeğe kalkmak, daima hiç durmadan didinmek, lüzumsuz mücadeleler yapmak demektir. Böylelerini görürüm, rahat, huzur nedir bilmezler. İstediklerini elde etmek için çabalar dururlar ve bunun ardı arkası kesilmez. Bence buna yaşamak denmez. Sade ve tabiî yaşamak dururken, başkalarının gözünü boyamak uğruna bu sadeliği ne diye feda etmeli? Ben, olduğumdan başka türlü görünmek hevesine kendimi hiçbir zaman kaptırmadım, bundan hep kaçındım. Halbuki, istesem, meselâ Amerika'da bol para kazandığım sıralarda ben de herkesin gözünü boyamağa, başkalarına gösteriş yapmağa başlıyabilirdim. Param boldu, Paris'te bir apartmanım, Fransa'nın güneyinde de güzel bir köşküm vardı.

Aslında, paramı hep evimi düzeltmek, hayatımı nizama sokmak gibi tabiî ve mâkul yerlere sarfetmişimdir. Öyle lüks arabalarda gezip, müsrifane hayat sürerek başkalarına gösteriş yapmayı aklıma bile getirmedim. Kendime, zenginlik taslıyor, yahut büyük adam oldu der gibi bir nazarla baktırmaktan zaten hiç hoşlanmam. Daima ev erkeği olarak kalmak beni daha çok tatmin eder.

(Devamı gelecek sayıda)

«Gigi» filminde iki nesil karşı karşıya bulunduğu halde, Maurice Chevalier bir bakıma Leslie Caron gibi hayatının ilkbaharını terketmemiştir. Ama «Yaş yetmiş, iş bitmiş» sözü ile mücadele eden kalbi hâlâ heyecanla çarpar.

Grafika

Kocacığım! *bu akşam sana* nefis bir tatlı *hazırladım.*

YASSI KADAYIF

Kullanılacak malzeme: 1/2 kilo yassı kadayıf, 4 yumurta, 250 gr. SANA, 750 gr. şeker, 1 1/2 bardak su, 1 kahve kaşığı limon suyu, 150 gr, çekilmiş ceviz.

Yapılması: Yumurtalar bir kâsede kırılır, vurulur, içine kenarları kesilmiş kadayıflar dizilir, 2 saat kadar bırakılır. 750 gr. şeker, su ve limon suyu ile orta koyulukta bir şerbet kaynatılır, soğutulur. Kadayıflar, iki taraftan SANA'da kızartılır, tavadan alınır alınmaz şerbete atılır. Hepsi kızardıktan sonra şerbet ile 10 dakika kaynatılır. İki saat sonra tabağa dizilir, üstlerine şerbet ve bol bol ceviz serperek servis yapılır.

Daha sıhhi ve daha lezzetli yemekleriniz için....

Sana

Sana

S.158

Zamanımızın hâlâ çözülemiyen büyük muamması:

UÇAN DAİRE

Bugüne kadar uçan dairelerle ilgili olarak binlerce rapor tanzim edilmiştir. Buna rağmen umumi efkârı aydınlatmak hususunda hiçbir şey yapılmıyor. Neden ?

İLİM DÜNYASINI ALLAK BULLAK EDEN FOTOĞRAF — İtalyan mühendisi Giampiero Monguzzi'nin çektiği fotoğrafta bir uçan daire ve antenli meçhul yolcusu görülmektedir. Uçan dairenin yegâne resmi olan ve neşrinden sonra büyük gürültü koparan bu fotoğraf, uçan dairelerle ilgili diğer vesikalar gibi bir arşive girmiş ve artık kendisinden bahsedilmez olmuştur.

7 OCAK 1948 günü, Amerika'nın Kentucky eyaletine bağlı Madisonville üssünden havalanan Yüzbaşı Mantell, günlük talim uçuşunu yapıyordu. Görünürlerde donuk kış güneşinden başka bir şey yoktu. Ama birden bakışları belirli bir noktada toplandı. Derhal radyo vericisinin düğmesini çevirdi ve bağlı bulunduğu hava üssünün kontrol kulesini çağırdı: «Kuzeyden güneye doğru seyreden acayip bir cisim gördüm... Kendi mihveri etrafında dönmek suretiyle yol alıyor... Çok büyük.» Birkaç saniyelik bir sessizlikten sonra konuşma devam etti: «Şu anda tam üstümde bulunuyor... Benden biraz daha süratli... 6500 e çıkıyorum... Yaklaşmağa çalışacağım... Şayet bunda muvaffak olamazsam üsse döneceğim... Tamam.»

Aradan dakikalar geçti. Kontrol kulesi Mantell'i aradı. Cevap yok. Bir saat sonra yüzbaşının cesedi ve paramparça olmuş talim uçağı, üsten 130 km. ilerde bulundu...

Bunu takibeden yıllarda, uçan daireler muamması günün konusu oldu. Sinema kameraları, televizyon ekranları ve aktüalite mecmuaları bu işe geniş yer ayırdılar. Bu arada ilim adamları, başta ruh uzmanları olduğu halde, bunu bir toplum hallüsinasyonu, yahut isterisi şeklinde tefsir ettiler. Bulutların, jet dumanlarının, küçük meteorların tevlit ettiği optik yanılmalardan ileri gelebileceğini ileri sürenler de bulundu. Ama dört yıl sonra 33 yaşındaki İtalyan mühendisi Giampiero Monguzzi'nin bu konu ile ilgili olarak çektiği bir resim, ilim dünyasının iddia sahiplerini bir anda allak bullak etti.

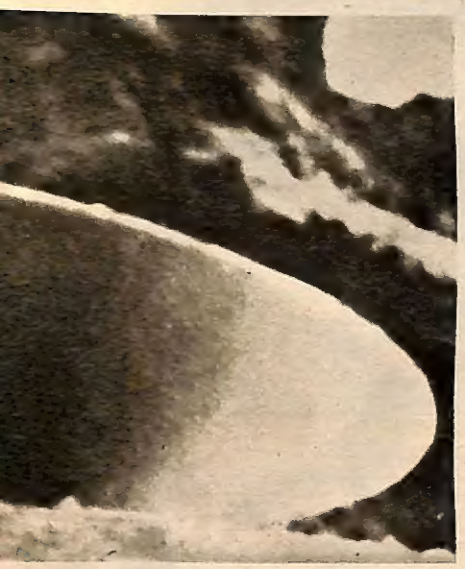

Monguzzi, karısı ile birlikte tatilini geçirmek üzere gittiği İsviçre hududuna yakın Bernina bölgesinde bulunan Scersen buzulunda, 31 temmuz 1952 de, yüz metre kadar önlerinde acayip bir cismin sessiz sedasız karların üzerine indiğini gördü. Az sonra içinden, sırtında taşıdığı kutuda uzun bir anten bulunan, feza elbisesi giymiş birinin çıktığını müşahede etti. Bir kenara sinerek bu olayın resmini çekti. Feza adamı etrafta bir müddet dolaştıktan sonra tekrar uçan dairesine bindi; az sonra da havalandı ve gözden kayboldu.

Bunlar, uçan daireler mevzuunda verilmiş misallerden sadece iki tanesidir. Bu sırrı çözmek için sarfolunan para, milyarlara varmakta, sayısız araştırma enstitüleri gece gündüz bu işin aydınlanabilmesi için çalışmaktadır. Ama, umumi efkâr için bu elân bir sır halinde kalmakta devam ediyor.

Monguzzi hâdisesini yorumlıyan Tümamiral Delmer Falney gene de en aydınlatıcı bilgiyi veriyor: «Bu meçhul cisimler mevcuttur. Hattâ dünyamızı binlerce seneden beri ziyaret etmektedirler. Eski Roma kayıtlarında bile bunların adına «Uçan Kalkanlar» olarak raslanır. Bu uçan dairelerin, düşünebilen medeni varlıklar tarafından kullanıldıklarında da şüphem yok. Nitekim, süratlerini mütemadiyen değiştiren bu cisimlerin, dünya sakinleri tarafından kullanılmadıkları da aşikârdır. Çünkü bizim uzviyetimiz bu şartlara uyacak cinsten değildir.»

Tanınmış birçok astrobiyologlar da bu fikre uyarak şu neticeye varıyorlar: «Kâinatta, başka güneş sistemlerine bağlı en azından daha yirmi iki gezegen vardır. Bunların, dünya insanlarından daha üstün seviyede olduklarından, dünyamıza ziyaretler yapmaları işten bile değildir.»

Son günlerde Amerikalı kâşif Otis T. Carr, uçan daire hikâyesine yepyeni bir istikamet verdi. Şimdilik sırrının açıklanmamasının sebebi de, böylece bir bakıma ortaya çıkmış oluyor; yakın bir tarihe kadar Rus âlimi Nikola Tesla'nın «Serbest Enerji» teorisi tatbik mevkiine konulabilecektir. Bu suretle çevremizi saran serbest elektrik toplanarak yakıt haline sokulacak ve en büyük mesafeler bununla katedilecektir. Oysaki, uçan daireler, gene bu ilim adamlarının fikirlerine göre, binlerce yıldır bu enerjiden istifade ederek fezada seyretmektedirler.

İşte bu açıklamıya göre, dünya, bu konuda feza komşularının seviyesine ulaşıncaya kadar, ilim susmakta devam edecektir. Bu nazariyenin doğru olmaması hali dahi, uçan dairelerin mevcut olmadığına bir delil değildir. Nitekim şöyle bir sual sorulabilir: Uçan daire diye bir şey yoksa, acaba araştırma enstitüleri neden faaliyetlerini tatil etmiyorlar?

ATATÜRK'ÜN ÇOK SEVDİĞİ ŞARK ODASI

24 mart 1959 salı günü, kuruluşunun kırk sekizinci yıldönümü kutlanan «Türk Ocakları» nın Ankara'daki binasının ikinci katında, «Şark Odası» adı verilmiş olan bir oda vardır. Yandaki fotoğrafta bir kısmı görülen bu oda, Atatürk'ün çok sevdiği bir yerdi. Umumiyetle yabancı elçileri burada kabul eder, devlet ricali ve milletvekilleri ile burada görüşürdü. Türk Ocağı'nın bu odası, Ata'nın bir misafir odası gibiydi. Kütahya çinileri ile bezenmiş olan odanın bir duvarında da Ressam Osman Hamdi Bey'in «Silâh Satıcısı» tablosunun orijinali asılıdır. Oda, dekor, süsleme ve eşya bakımından tam bir Türk, hattâ şark odası olmamakla beraber, umumi veçhesi ile bu havayı vermekte; com süslemesi, gömme rafları ve bilhassa gök mavisinin hâkim olduğu renkleri ile göz ve gönülleri okşayan bir hususiyet arzetmektedir. Hâlen, olduğu gibi muhafaza edilmekte olan ve Türk Ocakları'nın kuruluş yıldönümü vesilesi ile fotoğrafını bastığımız odanın en büyük özelliği, Atatürk'le ilgili olması, onun burasını çok sevmesi, birçok siyasi ve hususi görüşmelerini burada yapmış olması dolayısiyle taşıdığı büyük tarihi, siyasi önemidir.

FOTOĞRAF: FERİT CAN

GREK ÇÖMLEĞİ — Atina'da, bir antikacıdan alınan M. Ö. 600 senesine ait bu çömleğin üzerinde, Dionisüs âyininin bir resmi vardır. Yunan gümrüğünden geçirilirken parçalanmış, sonra tekrar yapıştırılmıştır.

7000 SENELİK ÇANAK ÇÖMLEK

Hüseyin Kocabaş ve koleksiyonu

Geçen gün Nişantaşı'nda bir apartman katında bir 40. yıldönümü kutlandı. Bu, bir sanatçının, bir devlet büyüğünün, bir müessesenin 40. yıldönümü değildi.

Galatasaray'da bir kumaş mağazasının sahibi olan Hüseyin Kocabaş aynı zamanda da antikacı. 40 yıl önce antikacılığa merak salmış. İşte bu merakın 40. yıldönümü kutlandı. Antika merakının nasıl başladığını Kocabaş şöyle anlatıyor:

— 40 yıl önce bir dostum, bana 2000 sene evveline ait bir «gözyaşı çömleği» hediye etmişti. Çok hoşuma gitmişti. O günden sonra, antika namına ne bulduysam aldım. Önceleri abur cubur şeylere de para veriyordum. Ama çok kısa zamanda bu işin ustası oldum. Tarihi çömlekleri, sikkeleri, heykelleri seçiyordum. Elimdeki en eski eserler 7 bin yıllıktır. Burdur'un Hacılar köyünde bulunan bu çömlekler, Neolitik (cilâlı taş) devrin en güzel eserleridir.

Atina'da bir antikacıdan aldığım bir Grek çömleği ise M. Ö. 600 yılına aittir. Üzerindeki tasvir, geceleri yapılan Dionisüs âyinini göstermektedir. Ancak, Yunan gümrüğünden çıkarmak için, bu çömleği parçalamak zorunda kaldım. Kırıkları bir şeker kutusuna yerleştirdim, «şeker» niyetine gümrükten çıkardım. Sonra İstanbul'da birleştirdim.

Bu 40 yıl içinde 1 milyon liralık antika aldım. Nişantaşı'ndaki bir apartman katı bu eşyalarla doludur. Bir çömleğe bakınca, hangi devre ve millete ait olduğunu anlarım. Ne de olsa, serde kumaşçılık var. İpeği, yünlüyü, keteni birbirinden ayıran insan, çömleğin tarihini de rahatça tâyin edebilir.

200 NESİL ÖNCESİ — Burdur'un Hacılar Köyünde bulunan bu çömlekler, bundan tam 7 bin yıl önce yapılmıştır. 200 nesil öncesinin medeniyetini göstermektedir. Neolitik devrin en güzel eserlerinden sayılmaktadır.

FOTOĞRAFLAR: İNAL TENGİZMAN

1

PAUL Verdayne yakışıklı, delişmen bir gençti. Eton Lisesinden sonra Oxford Üniversitesinde okumuş, iyi bir öğrenciden çok iyi bir atlet olmuştu. Av ve at onun için her şeyden daha önemli idi. O mart, bir av partisi sırasında düşerek ayak bileğini incitmiş, köprücük kemiğini kırmıştı. Isabella Waring macerası işte bu sırada başladı.

Isabella, köy papazının kızı idi. Sık sık Verdayne malikânesine gelir, Paul'ün annesi Lady Henrietta'nın mektuplarını yazardı. Her ne kadar elleri golf ve hokey oynamaktan iri iri ve kırmızı idiyse de, güzel bir yazısı vardı. Mektup işi bitince, Paul'e spor gazetelerini okur, geç vakitlere kadar onunla piket oynar, köpeği Pike'i yıkardı.

Bir akşam, nasıl oldu ise oldu, Paul genç kızın kalın, pembe dudaklarını öpüverdi. O sırada Lady Henrietta da odaya giriyordu. Bu sahneyi gördü. Herkesten üstün tuttuğu oğlunun, bir gün böyle bir halt karıştıracağına hiç ihtimal vermemişti. Pek akıllı bir kadın olmamakla beraber görmezliğe geldi. Birşey belli etmedi.

Fakat Paul, asaletle hiç ilgisi olmıyan bu kızı sevdiğini söyleyince, küplere bindi. Durumu kocasına açtı. Sir Charles Verdayne omuzlarını silkerek:

«Bırak çocuğu biraz gönlünü eğlendirsin, ne olacak sanki?» dedi. «İnsan her öptüğü kadınla evlenmiye mecbur mudur?»

«Kibar bir erkek evlenmek tasavvurunda olmadığı kızı öpmez. Korkarım bu münasebet başımıza büyük işler açmasın.»

Sir Charles hiç oralı olmadı. Lady Henrietta ise işi büyüttükçe büyüttü. Paul'ü, kendisini toplasın diye nisan ortalarına doğru seyahate göndermeğe karar verdi:

«Baban ve ben, sen gelmeden önce nişan hususunda bir karar vermiyeceğiz» dedi. «Eğer yirmi üçüncü doğum yıldönümün olan temmuzda anneni ne kadar kıracağını hiç düşünmeden yine bu hususta ısrar edersen, istediğini yapmakta serbestsin. Fakat önce üç ay dilediğin gibi gez, dolaş, kararını sonra ver.»

Bu fikir Paul'e de mâkul geldi. Bir Avrupa seyahati yapmağa karar verdi. Isabella Waring ile, yapraklarından yağmur suları damlıyan bir meşe ağacının altında vedalaştılar.

Paul 1.90 boyunda idi. Isabella da boy ve cüsse bakımından ondan aşağı kalmıyordu. Hemen hemen aynı şekilde giyinmişlerdi. Uzaktan bakan, Isabella'nın kadın mı, erkek mi olduğunu anlıyamazdı. Paul'e:

«Güle güle delikanlı» dedi. «İyi arkadaştık. Seni unutmıyacağım.»

Ayrılıktan ötürü hassaslaşan Paul'ün sesi hafifçe titriyordu:

«Allahaısmarladık sevgilim. Senden başka hiçbir kadını sevmiyeceğim. Hiçbir kadını...»

O sırada, dalların arasında «Kuku» diye bir kuş öttü.

Paul, Paris'te bunaldı. Şehrin eğlence hayatını bilmiyor, öğrenmek de istemiyordu. Dalgın dalgın orada, burada dolaştı. At yarışlarına gitti. Tiyatrodan zevk almıyacak kadar Fransızcası zayıftı. Mavi gözlerinin içine bakarak gülümsiyen cazip kadınları da yasak telâkki ediyor, sevebileceği yegâne kadından daha yeni uzaklaşmış bir erkeğin başka kadınlara bakmağa hakkı olmadığını düşünüyordu. O kadar genç, o kadar mert ve dürüsttü. Onun için, elindeki rehbere bakarak sadece Versailles'ı, Fontainebleau'yu ve Compiègne'i dolaşmakla yetindi. Nihayet Fransa'da daha fazla kalmağa tahammül edemiyerek İsviçre'ye geçti.

Mayıs başlarında İsviçre bir mavi göller, karlı tepeler, yeni sürmüş yeşil filizler, gölgeli koyu renk çamlar ve iç açıcı bir hava ziyafeti gibidir. Fakat Paul istasyondan otele giderken bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu. Sinirleri son derece bozuktu. Pilatus'un zirvesi bulutlar arasında kaybolmuştu. Bürgenstock ise hiç görünmüyordu. Hava serindi. Otele varınca şömineyi yaktırdı. O da tütüyordu.

Kalbi burkula burkula, Verdayne malikânesindeki rahat odasını, Isabella Waring'in neşeli sesini hatırladı. Ne vardı sanki onu seyahate gönderecek? Onunki gibi bir aşka böyle tedavinin ne faydası olabilirdi? Annesinin bu budalaca fikrine acı acı güldü. Sevgilisine mektup yazmak, bütün bu yerlerden ne kadar nefret ettiğini anlatmak için önüne geçilmez bir istek duydu. Fakat Isabella'ya mektup yazmıyacağı hususunda annesine söz vermişti. Dayanamaz, yazarsa aşktan katiyen bahsetmiyecekti.

Lady Henrietta onu uğurlarken şöyle demişti:

«Yavrum, eğer kendini çok bedbaht hisseder ve Miss Waring'e yazmak için önüne geçilmez bir istek duyarsan yaz ama, yazdıkların sadece seyahat intibaları olmalı, mektubunda, hislerine ve geleceğe dair bir satır bulunmamalıdır. Bunun için bana söz veriyor musun Paul?»

Paul de söz vermişti:

«Peki anne. Ama yalnız üç ay için...»

Ne çare ki işte o önüne geçilmez istek gelip çatmıştı. Otelin mektup kâğıtlarından birini önüne çekerek yazmağa başladı:

«Sevgili İsabella

Mektubuma böyle başlamak fena halde gücüme gidiyor ama anlıyorsun. Bu berbat yerde kendimi son derece bedbaht hissediyorum. Keşke Pike'i yanıma alsaydım diyorum amma, köpeği tekrar İngiltere'ye sokmaktaki o güçlükler yok mu? Moonlighter nasıl? Seyis Tremlet-

Üç Hafta

Senelerce afaroz edilen roman !...

Baskısı on milyonu aşan roman !...

YAZAN: ELINOR GLYN — ÇEVIREN: FIKRET ARIT

te'e söyle, her gün gelip atın durumundan seni haberdar etsin. Ben kendisine tembih etmiştim.

«Odam berbat bir göle bakıyor. Etrafta dağlar olması lâzımsa da ben bir tanesini bile göremiyorum. Yazlıkçılar henüz gelmediği için, otelde hemen hemen kimse yok gibi. Rehberlerden bunaldım. İmkân olsa ilk trene atlayıp döneceğim. Akşam yemeği için giyinmem lâzım. Mektubuma gece devam ederim...»

Uşağına söylene söylene giyindi. Kaşlarını çatıp yemek salonuna indi. Kendisine yol gösteren garsonlara sanki kabahat işlemişler gibi kaba bir şekilde ne yiyeceğini söyledi. Kırmızı şarap ısmarladı.

Garsonlar birbirlerine onu gösterip:

«İngiliz» diye fısıldadılar. «Parası var amma, yerinde dursun böyle zenginlik.»

Paul çorbasını beklerken bir New York Herald gazetesi getirterek okumağa başladı. Bir taraftan da çatalını zeytine batırmağa çalışıyor, ara sıra ağzına bir tane atıyordu.

Yanında bir kişilik bir masa hazırlanmıştı. Masanın ortasındaki vazoda birkaç tane gül vardı. Kendisi yemek salonuna geç inmiş olduğu için öbür masaların hemen hemen hepsi boştu. Yahut boşalmak üzereydi. Yalnız başına yemek yiyeceği masada gül bulunmasını isteyen kimdi acaba? Masa sahibi yemeğini daha önceden söylemiş olmalıydı ki, yüzünde misafir bekler bir ifade olan başgarson bir sürahi kırmızı şarap getirip masanın üstüne bıraktı. Paul: «Cinsi, cibilliyeti belirsiz bir yabancı zengin herhalde?» diye mırıldandıktan sonra tekrar gazetedeki spor haberlerine daldı. Bir elbise hışırtısı duyuncaya kadar da başını kaldırmadı.

Kadının masaya gidebilmesi için, âdeta sürtünürcesine Paul'ün yanından geçmesi icabediyordu. İpek elbise Paul'ün bacaklarına değdi. Havada bir sümbül kokusu vardı. Kadın yerine oturunca Paul onun göğsüne bir sümbül iliştirmiş olduğunu gördü. Önceden ısmarlanmış yemek, hususi şarap, gül, hususi bir alâka. Bir kadın için hiç de güzel şeyler değildi bunlar.

Paul kaşlarını çattı. Çattı ama bakmakta da devam etti.

Uşak elbisesi giymiş yaşlı, asil tavırlı bir adam, kadının arkasında duruyordu. Kadın, yukarıdan aşağıya siyahlar giyinmişti. Çok güzel, pahalı bir şapka gözlerini gölgeliyordu. Paul ancak bu gözlerin önündeki tabağa baktığını görebiliyordu. Kadının yüzü bir manolya gibi beyazdı. Paul bu yüzde ilgi çekecek bir hususiyet bulamamıştı ama, kadının ufak, gülümsemek ister gibi açılmış fevkalâde kırmızı dudaklı bir ağzı vardı. Paul henüz çok genç ve tecrübesiz olmasına rağmen bu kırmızılığın hakiki olduğunu anladı. Kendisini rahatsız edecek kadar canlı, hakiki bir kırmızı. Bir heykeltıraş kalemi ile yontulmuş gibi muntazam bir kırmızılık...

Kadın önce çerez olarak biraz havyar yedi. Sonra aynı zamanda çorbaları geldi. Garsonların riyakâr davranışları Paul'ü kızdırdı. Hepsi yiyecek tabağını o asîl tavırlı uşağa veriyorlar, o da kadının önüne bırakıyordu. Kendisine bu kadar saygı ve hızla hizmet edilen kadın kimdi yani?

Yalnız kırmızı şarabı başgarson, kadının bardağına boşalttı. Kadın şarabın yakut renginin kırmızılığını görmek için bardağı ışığa kaldırdı. Sonra bir yudum içti. Kokladı:

«Güzel...» dedi.

Başgarson sırtından ağır bir yük kalkmış gibi rahatladı. Saygı ile eğilerek bir kenara çekildi.

Paul'ün gittikçe rahatı kaçıyordu. «Otuzu aşkın» diye düşündü. «Kendi keyfinden başka birşey düşündüğü yok. Bakalım daha ne yiyecek?...»

Kadın nefis bir alabalık yedi. Uzun zaman şaraba dokunmadı. Neden sonra Paul'ün levreği geldi. Paul tekrar içerledi. Kadın kendine ziyafet çekerken o yemek bekliyordu. Ne rezaletti bu! Bakalım balıktan sonra ne yiyecekti?... Hem ilgileniyor, hem rahatsız oluyordu. Taze, yemyeşil bezelyelerle süslü nefis bir kuzu kızartması arz-ı endam eyledi. Arkadan da salata tabağı ile başgarson göründü.

Yemekler biribirini kovalamakla beraber, kadın hepsinden sadece birer parça alıyordu. Paul, İngiliz usulü kızartılmış iki parça koyun pirzolasının hakkından gelmeğe çalışırken, kadının önüne besili bir bıldırcın kondu. Eli bir daha şarap bardağına uzandı. Kimbilir ne nefis bir kırmızı şaraptı bu?... Morumsu bir kırmızılık. Paul listeyi aldı. Cinsi neydi acaba?... Château Latour mu? Château Margaux mu? Yahut Château Lafite mi? Yoksa hiçbiri değil de güller ve gösterilen ilgi gibi listede bulunmıyan bir şarap mıydı? Garsona porto şarabı getirmesini söyledi. Alışık olduğu St. Estèphe'den bir yudum içemiyecekti artık.

Bütün bu zaman içinde kadın şarabın rengine bakmak için bardağını ışığa tuttuğu zaman hariç, bir defa olsun başını kaldırıp ona bakmamıştı. O zaman da araya bardak girdiği için Paul onun gözlerini görememişti. Uzun kirpikli beyaz göz kapaklarından rahatsız oluyordu. Bu göz kapaklarının altındaki gözler ne renkti acaba? Saçları gibi kara idi belki... Küçük kara gözler. Ne çirkindi kimbilir. Pek büyük değillerdi muhakkak.

Paul iri iri dalgalı, gür, siyah saçlardan nefret ederdi. Kadın saçı İsabella'nınkiler gibi açık renk, tüy gibi yumuşak olmalı ve sımsıkı kafatasına yapışmalıydı. Halbuki bunlar birisinin boğazına dolansa boğacak kadar kalındı. Ne garip şeyler geliyordu aklına. Neden dolasın saçlarını birisinin boğazına? Şarap başına vurmuştu herhalde.

Daha ne yiyecekti acaba? Ne yiyeceği onu niye ilgilendiriyordu bu kadar? Başgarson bir tabak dolusu nefis şeftali ile tekrar göründü. Bir garson, beyaz saçlı uşağa el kâsesini verdi. O da kâseye gülsuyu koydu. Gülsuyunun kokusu Paul'e kadar geldi. Aynı anda da kadının ellerini gördü. Sedef gibi şeffaf, ince, uzun parmaklı beyaz ellerdi bunlar. Paul kadının ellerine bir kusur bulamadı. Hele pırıl pırıl pembe tırnakları... İsabella'nın elleri aklına geldi. Fakat fazla düşünmedi.

Bu arada, kadına karşı bütün benliğini saran bir ilgi duyduğunu hissetti. Hoşuna gitmiyen, rahatsız edici bir ilgi. Başgarson, kadının yalnız bir bardak içtiği kırmızı şarabı kaldırmıştı. Paul: «Ne ziyankârlık!» diye düşündü.

Başgarson garip görünüşlü bir şişe ile döndü. Beyaz saçlı uşak, küçük bir likör kadehine şişedeki altın gibi parlak renkli suyu boşalttı. Ne olabilirdi bu? Paul likörlerin çoğunu bilirdi. Fakat bu, bildiği hiçbir likköre benzemiyordu. Tokay diye, kıral ve kıraliçelerin içtiği bir likör duymuştu. Acaba o muydu? O ise nereden bulmuştu? İyi amma kimdi bu kadın peki?

Kadın dudaklarını likköre değdirdi. Yüzü her şeyden fazla bundan hoşlanmış gibi bir ifade aldı. Sanki orada kendisinden başka kimse yokmuş gibi bir hali vardı. Etrafına bakmak lüzumunu duymıyacak kadar kafası ne ile meşguldü acaba?

Paul'ün dikkatini kadının boynu çarptı. Son derece [illegible], yuvarlak bir boyundu bu. [illegible] kolye, ne mücevher — hattâ [illegible] boyun kısmındaki tüylerin arasından iri bir gökyakut ışıldıyordu.

(Devamı gelecek sayıda)

Bütün dünyada hadiseler yaratan büyük şâheser roman!

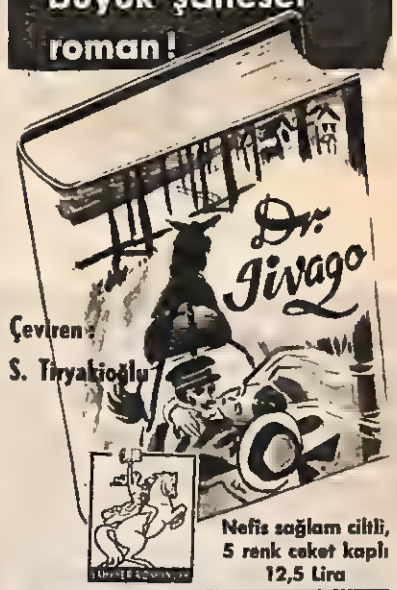

Çeviren: S. Tiryakioğlu

Nefis sağlam ciltli, 5 renk ceket kaplı 12,5 Lira

ŞAHESER ROMANLAR

EN BÜYÜK YAZARLARIN EN GÜZEL ESERLERİ

Dünya edebiyatı klâsiklerinden:

★ **HARP ve SULH** — L. Tolstoy. (2. Baskı) 10 Lira.

★ **NOTRE DAME'ın KAMBURU** — V. Hugo. 10 Lira.

★ **AŞKTAN DA ÜSTÜN** — E. Gaskell. 8 Lira.

★ **BİR BAŞKA KADIN** — H. Walpole. 10 Lira.

Nobel kazanmış yazarlardan:

★ **GELİN TACI** — S. Undset. 8 Lira.

★ **HER KADIN GİBİ** — S. Undset. 8 Lira.

★ **SİLÂHLARA VEDA** — E. Hemingway. (2. Baskı) 12,5 L.

★ **SENİ SEVMEK KADERİMİ** — S. Lewis. 10 Lira.

Günümüzün şaheserleri:

★ **SABAH YILDIZI** — Cronin. (2. Baskı) 10 Lira.

★ **BİR AŞK UĞRUNA** — Cronin. 10 Lira.

★ **MELİSSA** — T. Caldwell. 8 Lira.

★ **BAHAR ATEŞİ** — J. Hilton. 8 Lira.

★ **BUYULU ÇİÇEK** — L. Bromfield. 8 Lira.

★ **İHTİRAS ENGİNLERİ** — F. W. Kenyon. 11 Lira.

Her kitap nefis, sağlam ciltli, ayrıca beş renk ceket kaplıdır.

Bu kitapları bedellerine karşılık POSTA PULU göndererek GÜVEN YAYINEVİnden de getirtebilirsiniz. ÜCRETSİZ kataloğumuzu isteyiniz!

GÜVEN YAYINEVİ
Cağaloğlu yokuşu, Narlıbahçe S. No: 11

NATO 10

YAZAN: HİKMET FERİDUN ES
FOTOĞRAFLAR: SEMİHA ES
(ve NATO hususi foto servisi)

Onuncu yılı dolayısı ile NATO tarafından Paris'e davet edilen Hayat ekibi, Kuzey Atlantik Andlaşması merkezinde 8 gün geçirmiş ve pek enteresan mevzular toplamıştır. Bugün sunduğumuz birinci yazıyı «Napoleon'un odasında bir Türk generali oturuyor» ve «Dünyanın en garip köyünde 4 saat» yazıları takip edecektir.

HEPSİ AYRI MİLLETTEN... — İşte SHAPE binası önünde bir askerî birlik. Âdeta bir nevi üniformalar resmi geçidi. On beş milletin askeri yan yana. Aralarında, ön plânda bizim Türk başçavuşunu görmek kabil. Soldan sağa doğru Kanada, Belçika, Almanya, Türkiye, İngiliz, Portekiz, Holânda, Fransa, Norveç, Lüksemburg, İtalya, İzlânda, Yunan ve Amerikan askerleri.

BUGÜN Paris'te Eiffel kulesinin tam karşısında, yayvan bir binanın önünde, 16 bayrak direğinde, renk renk 16 ayrı bayrak dalgalanmaktadır.

Bazısı taçlı, bazısı haçlı olan bu bayrakların arasında bir de ay-yıldızlı olanı vardır: Türk bayrağı.

Her sabah binanın önüne gelen nöbetçiler merasimle 16 bayrağı direklerine çekerler. Her gün her bayrağın yeri değişir. Bu arada meselâ Türk bayrağı on altı gün içinde 16 tane bayrak direğini birer birer dolaşır. Bu suretle yer bakımından hiçbir tercih yapılmamış olur.

Bayrakların arkasındaki bina dünyanın en tuhaf resmî dairelerinden biridir. Burada 642 insan mukavvadan duvarlar arasında çalışır. Bu 642 insan tamam 15 millete mensuptur. Lâkin içinde 642 kişinin bulunduğu binanın arkasında da 450 milyonluk bir insan kitlesi vardır. Dünya nüfusu iki buçuk milyar sularında tahmin edildiğine göre demek ki yeryüzünün beşte biri bu bina ile alâkadardır. Paris'te NATO'nun merkezi önündeyiz.

Dört nisanda onuncu yaşını doldurun NATO, yani Kuzey Atlantik Andlaşması Teşkilâtı yeryüzünde 15 milletten müteşekkil ayrı bir devlet gibidir. Meselâ bizim Paris'te, Fransız Devleti nezdinde bir Büyükelçimiz, bir de NATO nezdinde Büyükelçimiz vardır. NATO, bütün âsa devletlerden böylece ayrı bir devlet muamelesi görür. NATO Devletinin kalbi, merkezi olan binaya girdiğiniz zaman kendinizi insanlardan müteşekkil bir arı kovanının içine düşmüş sanırsınız. Türkçe, Fransızca, İngilizce, Almanca, İtalyanca, Portekizce, Rumca, Holândaca, Danimarkaca, Norveççe gibi birçok dillerden örülmüş bir uğultu duvarının bükülüm bükülüm, dalga dalga etrafınızda mütemadiyen döndüğünü hissedersiniz. Basın ve istihbarat kısmı âdeta kaynaşır, durur. Fotoğraf flâşları mütemadiyen yanıp söner. Bir salonda bilmem hangi üniversite talebesine bir film gösterilirken başka bir odada bir basın konferansı, daha ötekinde bir negriyat sergisi vardır. Hemen bütün dünya gençlik teşkilâtı için Chaillot Sarayının alt katı en hareketli bir fikir pazarı halindedir.

Binanın uçsuz bucaksız sokaklar halindeki koridorlarında en meşhur siyaset adamlarıyle sık sık karşılaşırsınız. Asansörde NATO Konsey Başkanı Spaak'a rastladığınız olur. Bu Belçikalı siyaset kurdu memleketinde iki defa başvekillik etmiş bir hukukçudur. Aynı zamanda mükemmel bir hariciye vekilidir. Belçika Sosyalist Partisinin lideridir. Ayrıca aldığı dâvayı mutlaka kazanan bir avukat olarak da tanınmıştır. Bunun için NATO dâvasını da muhakkak kazanacağı kanaati umumidir. Dünya siyasetinde oynadığı büyük role rağmen henüz genç sayılabilir. 1899 doğumludur.

NATO'nun askeri teşekkülleri daha ziyade meşhur Boulogne ormanının öteki tarafındaki SHAPE denilen bir «üniformalı şehir» de toplanmaktadır. NATO nasıl «Kuzey Atlantik Andlaşması Teşkilâtı» kelimelerinin baş harflerinden mürekkepse SHAPE kelimesi de İngilizce «Avrupa'daki müttefik kuvvetleri yüksek kumandanlığı karargâhları» kelimelerinden alınmıştır.

SHAPE'in başında, yani Avrupa müttefik kuvvetleri yüksek kumandanı olarak dünyanın en yakışıklı generali diye anılan General Lauris Norstad bulunmaktadır. Amerika Reisicumhuru olmadan evvel bu mühim mevkide General Eisenhower bulunmakta idi. Ancak General Eisenhower bu vazifeye getirildiği zaman karşı taraftaki muazzam Rus kuvvetlerine mukabil NATO'nun elinde topu topu 12 tümen asker, 400 uçak, 400 harb gemisi vardı. El-

PARİSTE ANKARA CADDESİ — Büyük karargâh bir şehir kadar geniştir. Buradaki bellibaşlı yollardan birine Ankara Caddesi ismi verilmiştir. Yukarıda Paris'teki Ankara Caddesinde SHAPE'te vazifeli olan bir grup subayımız görülüyor. Sağdaki resim ise NATO ressamlarından biri tarafından yapılan Türk panosudur.

CHAILLOT SARAYINDA Ekrem Apaydın, Üstün Üstündağ, Kâmil Avcı, İsmet Erenkert, Abdurrahman Hancı, Vehbi Alpar, İlhan Erdoğan, Albay Zahit Türkay gibi hakikaten kıymetli Türk elemanları vardır. İşte bunlardan bir grup günlük işleriyle meşgul.

YAŞINDA

3 AKILLI ADAM — NATO kurucularından Harriman, Monnet ve Plowden'e dünya basını «Üç akıllı adam» ismini takmıştı. Bunlar aralarında sık sık toplanırlardı. Şimdi de toplantılar sıktır. Fakat artık üç kişi arasında değil...

BAŞKAN — Nato Konsey Başkanı Paul H. Spaak eski bir siyaset kurdudur. Asıl mesleği avukatlık olan Spaak aldığı dâvaları kaybetmemekle meşhurdur. Memleketi Belçikada iki defa başvekil sandalyesine oturmuştur.

deki 12 tümen asker de üstelik işgal bölgesinde vazife görmekte idi. General Eisenhower derhal kolları sıvadı, ondan sonra gelenler de geceli gündüzlü çalıştılar. Bugün bu askeri kuvvet ve malzeme beş misline çıkmıştır. Şimdi NATO'nun elinde binlerce uçak, binlerce harb gemisi vardır. İnsan, uçak ve harb gemisi mevcudunun beş misli artmasına mukabil, silâh tesiri, harb kabiliyeti bakımından yükseliş çok daha fazladır. Bütün bunlara rağmen NATO'cular bu artmaları ve yükselmeleri asla kâfi bulmamakta, askeri gücü daha ziyade arttırmak için çalışmaktadırlar. Demir Perdenin hemen gerisinde, Ren nehrinin yalnız 160 kilometre ötesinde 175 tümenlik Rus askerinin parmak tetikte beklediğini Chaillot Sarayında ve SHAPE binasında hiç kimse aklından çıkarmamakta; bütün çalışma temposu buna göre ayarlanmaktadır.

15 millet askerinin girip çıktığı,

çeşit çeşit, renk renk üniformaların kaynaştığı bu baş döndürücü karargâhta attığınız her adım insanı yeni bir hayrete düşürür. SHAPE'in etrafındaki bütün yollara enteresan isimler verilmiştir. Paris Caddesi, Roma'ya çıkar. Washington Avenüsü ile Ankara Avenüsü yan yanadır. Paris'teki Ankara Caddesinden günün her saatinde etekliklerini havalandıra havalandıra geçen İskoçyalı askerleri, yakası kapalı, dimdik üniformaları içinde büyük bir ciddiyetle yürüyen Alman yüksek rütbeli subaylarını, Lüksemburglu'ları, Portekizli'leri, Norveçli'leri, İzlândalı'ları, Kanadalı'ları, Danimarkalı'ları, Fransızları, Holândalı'ları, İngilizleri, İtalyanları, Yunanlıları, Amerikalı'ları görürsünüz. Öyle bir Ankara Caddesi ki orada her gün, her saatte üniformaların geçit resmi yapılmaktadır.

SHAPE'te yapılan askeri merasimler ise dünyanın başka hiçbir yerinde görülemiyecek derecede enteresan ve renklidir. Meselâ 15 dizi halinde yürüyen muhtelif üniformalardaki omuz omuza insanlardan biri Alman ise yanındaki bir Türk çavuşudur. Onun yanında Danimarkalı, onun omuz başında Amerikalı, Fransız, Holândalı, İzlândalı, Lüksemburglu, Portekizli vardır.

Kapıdaki bayraklar gibi 15 millet askerinin rengârenk mozaiğinin gözler alır. Sivil teşkilâtta olduğu gibi burada da her milletin bir enternasyonal elemanları, bir de kendi temsilci elemanları vardır. Ayrıca SHAPE'te subaylar için en kısası bir haftaya kadar inen kurslar açılmıştır. Meselâ biz Paris'e giderken aynı uçakta bu sekiz günlük kursları görmek için başta levazım olmak üzere, muhtelif sınıflardan subaylar gitmekte idi. Bazan bizim ordudan Paris'e, merasimlerde bulunmak üzere neferler gitmektedir. Bu arada birçok Mehmetçikler terbiyeleri ve zekâları ile Paris'i fethetmişlerdir. Bu Paris'i fetheden Mehmetçiklerden birini «Paris'te bir Malatyalı» diye sonraki yazılarımda anlatacağım.

SHAPE'TE TÜRK SUBAYLARI — Chaillot Sarayında olduğu gibi SHAPE binasının önünde de 15 bayrak asılıdır. Her gün yerleri değiştirilen bu bayrakların gölgesinde, karargâhtaki Türk subaylarını görüyorsunuz. On beş milletin bulunduğu bu karargâhtaki Türk subayı, kibarlığı, kabiliyeti ve zekâsiyle kendisini sevdirmiştir.

MİLLÎ MÜCADELE HÂTIRALARIM

EMEKLİ ORGENERAL FAHRETTİN ALTAY YAZIYOR:

15

Yunan Taarruzu Arifesinde

İŞLK işin münasip bir mutasarrıf bulmak ve tümen kumandanı Şefik Beyi oradan almak olduğuna kani oldum. Çanakkale muharebelerindeki kahramanlığına rağmen bu kirli işin içinde bulunmak talihsizliğine uğramış olması artık Şefik Beyin oradan kaldırılmasını zaruri kılıyordu. Ondan sonra da Demirci Efe'nin cezalandırılmasına bir yol bulmak lâzımdı.

Afyona gelince cephe kumandanına yazdım... Yarbay Nazmi (rahmetli Korgeneral Solok) Beyin 57 nci tümen kumandanlığına ve Denizli mutasarrıf vekilliğine tâyini ve Albay Şefik Beyin de Eskişehir'de 56 ncı tümen kumandanlığına nakli emri alındı.

■

Yunanlılar'ın Simav dağlarından Çerkez Ethem kuvvetlerine taarruz ettikleri haberi üzerine 23 üncü tümenden bir alay piyade ile iki dağ topu ve bir süvari bölüğü düşmanın sağ yanına taarruz suretiyle, Kuvvei Seyyare'ye yardım için gönderildi. Eskişehirden cephe kumandanlığı kurmay başkanı Albay Kâzım (İnanç), Afyon'a gelerek Sandıklı'da yeni bir kuvvetin teşkili görüşülerek kararlaştırıldı; kumandanlığına da o sırada yerine Konya Mevki Kumandanı olarak Albay Avni Beyin tâyin edilmesiyle Konya'dan gelecek Sabri Beyin tâyini muvafık görüldü.

17 ağustos 1920 de Demiryolları Umum Müdürü Kurmay Albay Behiç (Erkin) Beyle, Sabri Bey Konya'dan geldiler, Âşır Beyin çadırında görüştük. Demiryollarındaki gayrı müslim memurların bazı milis kuvvetlerimiz tarafından iyi muamele görmediklerinden şikâyetler oluyormuş. Halbuki trenleri iyi işletecek Türk memurlar kâfi olmadığından bunlara ihtiyaç zarurîdir. Bu gibi hallerin önünü almak da bir vazife oldu.

Uşak cephesinde Yunanlılar'ın kuvvetlerini arttırdıkları ve cephemize sokularak taarruza hazırlandıkları anlaşıldığından oranın takviyesi için Eskişehir'den bir piyade alayı Afyon'a geldi. Bunların arasında Mustafa Kemal, Fevzi (Çakmak) Paşalarla Kurmay Albay İsmet (İnönü) ve Kurmay Binbaşı Salih (Omurtak) Beyler de 28.8.1920 akşamı Afyon'a gelerek Uşak cephemizin durumu hakkında benim ile görüştüler. Aralarında Cephe Kumandanı Ali Fuat Paşa'nın bulunmaması dikkatimi çekti. Uşak'ın yirmi kilometre kadar güneyinde şimdi ismi Marlık olan istasyonun ilerisindeki müdafaa mevziimizi harita üzerinde kendilerine izah ederken, yanlarının hiçbir kıtaya dayanmış olmaması ve kuvvetin de azlığı dolayısiyle burada bir muharebenin kabul edilmiyerek, tümenin bu geceden Uşak yanında dağlara dayanan yeni bir mevzie çekilmesi mütalâasını ileri sürdüm. Atatürk, bu fikri beğenerek ehemmiyetle tetkikini söyledi. Yapılan müzakere sonunda, Afyon'dan bir alay piyade, Kütahya'dan Ethem kuvvetleri yardıma gönderilirse bulunduğu mevzide düşman taarruzlarını def'e kudreti olup olmıyacağının bir kere de tümen kumandanı İzzettin (Çalışlar) Beyden sorulmasına karar verildi. Telefonla sordum. «Bu kuvvetler yetişirse mukavemet edebilirim, yeşitemiyecekse çekilme uygun olacaktır» dedi. Ethem kuvvetlerinin yetişip yetişmiyeceğini bilemediğimi, Afyon'daki alayın tren bindirilmekte olduğundan ancak ertesi gün sabahleyin oraya varabileceğini söyledim. Bir kere de Eskişehirde cephe kumandanından sorulmasını emrettiler. Onunla da görüşerek durumu anlattım. Çekilmiye katiyen muvafakati olmadığını, verilmiş emirler mucibince tümenin bulunduğu ve tahkim ettiği mevzide sebat ve mukavemet etmesini şiddetle emretti. Ali Fuat Paşanın Paşaların kendi vazifesine müdahale ettikleri zehabına kapıldığını ve bundan müteessir olduğunu hissettim.

[General Cebesoy, hâtıralarında, paşalarla beraber Afyon'a gelmemesi sebebini yardıma gelmekte olan askeri trenleri geciktirmek istememek maksadiyle izah ediyor; paşaların gelmesine mâni olamadığına göre, bu mahzuru önliyemiyeceğinden gelmemesinden bir fayda hâsıl olmamıştır. Eğer, beraber gelmiş olsaydı, belki anlaşmak mümkün olurdu.

Aynı hâtıratta, Sakarya Meydan Muharebesine kadar, plânların düşmanı oyalama muharebeleri yapmak olduğunu yazıyor ki, bu ifade, verdikleri mukavemet emrinin aksidir.]

Aldığım cevabı Mustafa Kemale söyleyince, «O halde yapılacak iş kuvvetleri bu gece oraya yetiştirmektir. Siz alayı hemen yetiştirmiye çalışınız. Biz de Ethem kuvvetlerini yetiştirmiye çalışalım.» diyerek Ethem'e hitaben emirlerini yazdırdılar ve Eskişehir'e döndüler. Teşyi esnasında Fevzi paşaya kolordu karargâhının Uşak'a gidip gitmemesini sordum; «Alayın süratle varmasına mâni olursunuz, yarın inkişaf edecek hale göre lüzum görürseniz gidersiniz» dedi.

Onlar gittikten sonra, istasyonda alayın süratle nakline bizzat nezaret ederek biribiri ardına üç trenle yola çıkardım, tren memurlarına da işin ehemmiyetini anlatarak yollarda hiçbir gecikmiye meydan verilmemesini şiddetle emrettim.

29 ağustos 1920 günü, fecir vakti düşmanın üstün kuvvetlerle taarruz ettiği ve 23 üncü Tümenin bu taarruz karşısında çekilmek mecburiyetinde kaldığı, ne Ethemin, ne de alayın yetiştiği, düşmanın Uşak'a girmek üzere olduğu haberi geldi. Korktuğum olmuştu. Hemen hususi bir tren hazırlattırılarak karargâh muhafız bölüğünü aldım. Albay Aşir'i de beraberime alarak Uşak istikametinde hareket ettim. Küçükköy (bugünkü Yıldırım Kemal) istasyonunda Uşak'tan gelmekte olan bir trene tesadüf ettik. İçinde bir takım ailelerle millî kuvvetlerden Kuşçubaşı Eşref ve bir miktar maiyeti ailesi efradı ve bazı yolcular vardı. Kadın ve çocuklarla ihtiyarlardan maadasını trenden indirdim, trende bulunan silâhları ve mühimmatı aldım. Hepsini bizim trene alarak Dumlupınar'a vardım. Öbür treni Afyon'a yolladım. Yunanlı'lar Uşak'a girmişlerdi. 23 üncü tümenden haber yoktu. Evvelce keşfini yaptığım Dumlupınar mevzii, kuvvetli bir savunma yeri idi. Eldeki bütün kuvveti, bu mevzin mühim yerlerine yerleştirmesine Aşir Beyi memur ettim.

Sonradan öğrendik ki, Ethem kuvvetleri gelmemiş, bizim gönderdiğimiz alayın ilk taburu fecir zamanı oraya varmış. Uşak Merkez Kumandanı Albay Murat şehirde hâsıl olan heyecanı bastırmak için bu taburu alıkoymuş. Karakuyu'daki tümenin sağ başını geceden saran düşman kolu, Uşak'a doğru sokulmıya başlamış, buna karşı çıkan gönüllü süvariler dağılmış, düşman topçu ateşi Uşak istasyonunu dövmiye başlamış, gönderdiğimiz alayın ikinci treni istasyona girdiği sırada düşman da oraya girmiş. İstasyon doğusundaki demiryolu köprüsünü icabında tahribe memur istihkâm teğmeni, telâşla dinamitleri vaktinden önce ateşlemiş... Bu yüzden hiçbir lokomotif geriye kaçamamış (bu teğmen köprünün düşmanın top ateşiyle tahrip edildiğini iddia etmiştir)...

Birinci Cihan Harbi sonunda Mirliva olan ilk Garp Cephesi Kumandanı Ali Fuat (Cebesoy) Paşa.

Alayın üçüncü taburu da bir önceki istasyonda kalmıya mecbur olmuş. Banaz istasyon müdürüyle telgrafla - görüşülebildi. Düşmanın Uşak'tan ileri geçmediği ve 23 üncü tümen efradından bir kısmının oraya geldiği anlaşıldı. Biraz sonra da tümen kumandanı İzzettin Beyin de Banaz'a geldiği bildirildi. Makine başında kendisi ile görüştüm. Meyus olmamasını, toparlıyabildiği askerleri Dumlupınar'a göndermesini, buraya getirilen kuvvetlerle daha kuvvetli yeni bir mukavemet cephesi kurulabileceğini ve gönderilen trenle hemen Dumlupınar'a gelmesini bildirdim. İzzettin Bey geceleyin geldi, Aşir Bey hazırladığı cepheyi kendisine teslim etti. Tümen birlikleri burada toplandı ve yeniden tertip ve tanzim olundu. Ben de ertesi günü Afyon'a döndüm.

AFYON'DA HEYECAN

Afyon'da halk heyecan içinde idi. Onları teskine çalıştıktan ve cephe kumandanına raporumu verdikten sonra tekrar Dumlupınar'a gittim. Afyon halkının ileri gelenlerinden altmış kişiyi beraberimde götürerek onlara ormanlık Murat Dağı ile Ahır Dağları arasındaki Dumlupınar mevziinin ne kadar kuvvetli olduğunu ve tümenin burada yeniden hazırlanmakta bulunduğunu, geriden de takviye kuvvetleri geleceğini, bu mevzin düşmanın Afyon'a yaklaşmasına mâni olacağını söyliyerek şüphelerini gidermiye çalıştım. Bu seyahate iştirak edenlere, gördüklerini Afyon halkına yaymalarını tembih ettim ve döndük.

Üç hafta zarfında savunma işlerimiz tamamlandı. Düşman da Uşak'ta kalarak etrafında tahkimat yaptı. Eylül başlarında İzzettin Bey Eskişehir civarında Birinci Kolordu Kumandanlığına tâyin edilerek yerine Kurmay Yarbay Halis (rahmetli Korgeneral Halis Bıyıktay) geldi. 23 üncü Tümeni, İslâmköy - Banaz bölgesinden ileri sürerek Uşak'taki düşmanın ateş menziline kadar sokup top ateşi ile onları tâcize başladı. Bu suretle iki taraf arasında bir nevi siper muharebesine girilmiş oluyordu.

Uşak'ın sukutu ora halkına çok zararlı olmuştu. Bu halkın çoğu düşmanla çarpıştıkları için artık memleketlerinde kalamazlardı. Öteye beriye savuşmıya mecbur kalanlar hayli sıkıntı çektiler. İzmir Şark Mıntakası Heyeti Merkeziye Reisi İbrahim Kütahya'ya çekilmişti.

(Devamı gelecek sayıda)

Hâtıratta zaman zaman adı geçen Refet (Bele) general olduktan sonra.

Dünyayı Dolaşan

KONT Ressam

Avrupanın bugün en hareketli tiplerinden biri de hiç şüphe yok ki ressam Ricci Riggenbach'tır. Alman aristokrasisine mensup olan sanatçı geçen yüzyılların gezici saray ressamlarının yaşıyan bir örneğidir.

Resimlerine kısaca Ricci Riggenbach olarak imza atan sarışın, sivri sakallı, gösterişli bir sanatçı geçenlerde İstanbul'dan ayrıldı. Burada bulunduğu müddetçe başta Galata Köprüsü olmak üzere şehrin türlü köşelerini çizgi ve renklere döktü. Aslen, eski bir Prusya ailesine mensup bulunan Baron von Riggenbach, şimdi birçok sanatçılar gibi İspanya'ya yerleşmiştir. Yazın, Costa Brava da Tossa isimli küçük bir balıkçı köyünde oturur. Xavier Cugat, Abbe Lane, Ava Gardner, James Mason ve Frank Sinatra gibi yıldızlar buradan geçtikçe ona misafir olurlar. Kışın bir kısmını Madrid'te, bir kısmını da Avrupa'nın muhtelif memleketlerinde portre ressamı olarak geçirir. Sayısız portreleri arasında en önemlileri, Mareşal Montgomery, film yıldızı Cino Cervi, ünlü boğa güreşçisi Domingo Ortega, Prenses Yasemin, İspanyol film yıldızı Carmen Sevilla, İsveç ve Danimarka Kıral aileleri, atom âlimi Niels Bohr, Alva Kontu ve Godo Dükü'nün portreleridir. Büyük ücret mukabili yaptığı bu resimlerle Ricci Riggenbach bugünün Avrupasında sanat sayesinde servet yapmış nadir simalardandır.

İş, sanat ve siyaset hayatının birçok tanınmış simaları sanatçıya model durmuştur. «The Egyptian» filminde Nefretite'yi temsil eden Hanni Pistorius da bunlardan biridir. Ricci Riggenbach ressamlığı nispetinde de başarılı bir heykeltıraştır.

İspanya'dan başka, İsveç, Danimarka, Holânda, Belçika, Fransa, Almanya, Avusturya, İngiltere ve İtalya'da çalışan sanatçı, Avrupa'nın en kalbur üstü sosyetelerinin belli başlı simalarından sayılır.

Sanatçı üç defa evlenmiştir. Resim, kendisini son karısı Danimarkalı film ve televizyon yıldızı Lies Cronfeld ile Fas'ta bir av partisinde gösteriyor.

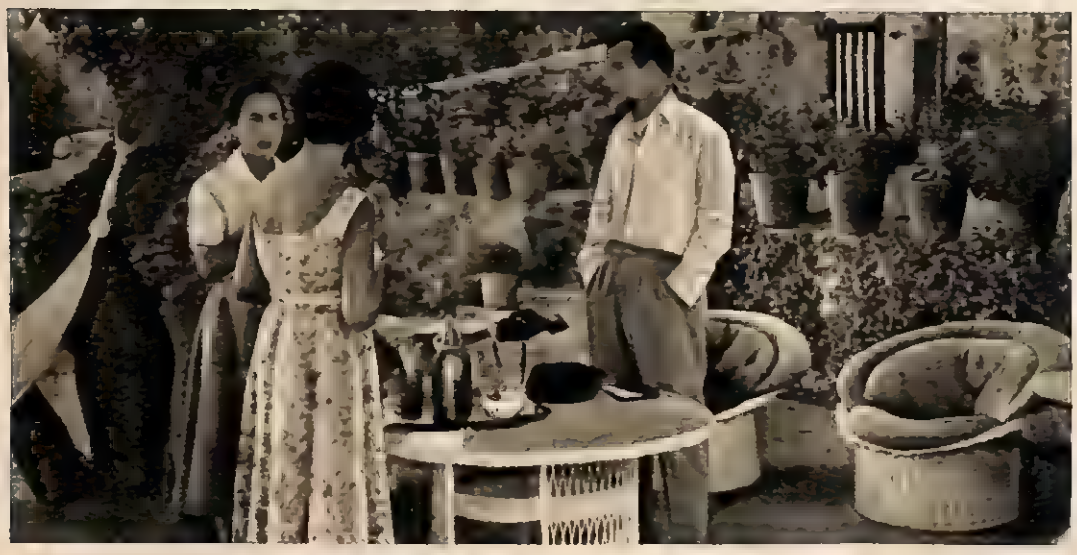

Riggenbach'ın evi ünlü şahsiyetlerin uğrağıdır. En solda görülen kadın, İspanya'nın tanınmış romancılarından Mercedes Formiga'dır.

Alman dans yıldızlarından Hannover Operası prima balerinası Gisela Rochow'u sanatçı birçok kere resim ve heykellerine konu olarak almıştır.

VE NİHAYET İSTANBUL'DA... Sanatçı, gezdiği yerler arasında en çok sevdiği şehir olarak vasıflandırdığı İstanbuldaki stüdyosunda.

16-17. sahifelerde Ricci Riggenbach'ın mecmuamız için hususi surette yapmış olduğu bir İstanbul tablosu.

İSTANBUL GALATA KÖPRÜSÜ

TABLO: E. RIEGENBACH

Hayat

HAYAT HERGÜN YENİDEN BAŞLAR

YAZAN: BESSIE BREUER — ÇEVİREN: AYKUT GÖRKEY

ÇOCUĞUNA karşı ilk zamanlar acımıya benzer bir his duyuyordu. Ancak Adam biraz büyüyüp, etrafına gören gözlerle bakmaya, maddelere dokunmaya, tebessüm etmeye başlayınca çocuğunu nasıl deli gibi bir aşkla sevdiğini anlamıştı.

Alma, Joan'un kendi kendine gülerek başını salladığını görünce:

— Ne oldu? diye mırıldandı. Gene neler geçiyor aklından?

Joan arkadaşının yüzüne bakarak:

— Düşünüyordum ki, bazan kaderin çizdiği yolu körükörüne takibetmek lâzımdır, dedi. Çok müteessirim Alma. Meğer ne kadar aptalmışım ben.

— Kaderin çizdiği yol değil bu Jo. Bu yolu kendin, bilerek, isteyerek çizdin. Enzo'yu seviyorsun ve onunla evleneceksin. Zaten bunu senden önce Enzo isteyecek.

Joan gözyaşlarını kurulayarak :

— Belki de, diye mırıldandı. Sana söz veriyorum, yarından itibaren bir apartman arıyacağım...

— VIII —

Joan üç saatten beri berber dükkânındaydı. Saç kurutma makinesinin altında sabırsızlanırken bir yandan da düşünüyordu: Acaba Alma'ya müteşekkir mi olmalıydı? Yoksa onun sözünü dinlemekle bir kere daha mı bedbaht olacaktı? Eğer hayattan bir darbe daha yerse bütün kuvvetini kaybedeceğini biliyordu.

Alma Hollywood'a dönmeden önce onu iknaa muvaffak olmuş, Washington Square'da küçük, fakat gayet zarif, mobilyalı bir daire kiralamıştı. Joan bu dairede oğlu ile birlikte, Enzo'nun gelmesini ve kendisine izdivaç talebinde bulunmasını bekliyecekti. Alma'ya söz vermişti.

Şimdi de, Enzo'yu karşılamak üzere saçlarını yaptırıyordu. Yeni apartmanına taşındıktan birkaç gün sonra Enzo telefon etmişti. Enzo'nun tok ve tatlı sesini duymak ne kadar heyecanlı bir andı. Zavallı Joan bir müddet ne söyliyeceğini bilememiş, sonra evde buluşmak üzere randevulaşmışlardı.

Enzo'yu karşılamak için herhangi bir hazırlık yapmak niyetinde değildi. Bunu bir nevi küçüklük addediyordu. Enzo onu hazırlıklı ve heyecanlı bulmamalı, hele kendisine ihtiyacı olduğunu hiç anlamamalıydı. Enzo'yu gayet sakin karşılamak istiyordu. Sadece vazolar için biraz çiçek almıştı.

Enzo telefonla konuşurken kendinden ne kadar emin ve mağrurdu. Fakat Hollywood'da çalışmak üzere parlak bir kontrat yapmış herhangi bir kimse de herhalde böyle mağrur olurdu. Joan onu ikindi çayına davet ettiği zaman, sesindeki mağrur ifadeden rahatsız oluyor, telefonu suratına kapatıp oradan kaçmak, uzaklara gitmek istiyordu.

Fakat Alma'ya söz vermişti. Alma:

— Enzo'yu sevmesen bile Hollywood'a tekrar dönebilmek için evlenmelisin, demişti. Hattâ nerede ve nasıl evlendiğinizden sakın kimseye bahsetmeyin. Herkes sizin Roma'da beraber film çevirirken evlendiğinizi zannetsin. Sonra istersen ayrılırsın!

Joan saç kurutma makinesinin altında bunları düşünürken sinirli bir şekilde gülümsüyordu. Alma onun Enzo'yu ne kadar çok sevdiğini acaba anlamamış mıydı? Mücadelesinin isteksizlikten değil, gurur yüzünden olduğunu bilmiyor muydu?

«Alma'nın hayatı benimkinden o kadar başka ki, diye geçirdi aklından. Zaten her insanın başka bir hayatı vardır. Her hayat kolay değildir. Hele benimki gibi her gün yeniden başlıyan bir hayat olursa...»

Joan berberin sesiyle rüyadan uyandı. Saç tuvaleti bitmek üzereydi. Randevu saati de yaklaşmıştı. Hesabını ödeyip dışarıya çıkınca bir taksiye atladı. Enzo'nun geldiği vakit kendisini evde bulamamasından korkuyordu. Gerçi o gün için çağırdığı Marie Louise'e tembih etmişti ama, gene de içinde bir endişe vardı.

Eve gelince kadını televizyonun karşısında buldu. Salonun ötesine berisine mecmualar dağılmıştı. Adam, sabah bıraktığı kıyafetiyle arabasında yatıyordu.

Joan sinirli bir sesle:

— Beni arıyan olmadı mı? diye sordu.

— Bir bey aradı efendim. Biraz oturduktan sonra gitti!

Joan yatak odasına girip karyolanın üstüne bitkin bir halde çöktü. Randevu saatini geçirmişti. Ellerini yüzüne kapatıp, sesini duyan olacakmış gibi korkarak, gizli gizli hıçkırmaya başladı. Enzo gelmiş, biraz bekledikten sonra gitmişti. Mağrur, kaba, kendini beğenmiş insan!

Acaba Adam'ı bakımsız ve çirkin gösdüğü için mi kaçmıştı? Eğer ilk kararında sebat edip evden çıkmasaydı Adam'a yeni elbiseler giydirecekti. Enzo'yu kapıda karşılıyacaktı. Belki de o anda hiçbir kuvvetin mâni olamıyacağı bir iştiyakla birbirlerinin kollarına atılacaklardı, filmlerdeki gibi şahane bir buluşma olacaktı.

Akşama kadar odasından çıkmadı. Canı hiçbir şey yapmak istemiyordu. Marie Louise, Adam'ı yedirip uyuttuktan sonra gitmişti. Evin içinde derin bir sessizlik vardı.

Bu sessizliği saat dokuz buçuğa doğru kapı zilinin telâşlı ve uzun çınlaması bozdu. Gelen Enzo idi. Joan onu karşısında görünce, tahayyül edip durduğu heyecanlı kucaklaşma sahnesini bekledi. Hiçbir şey söylemiyor, şaşkın şaşkın duruyordu.

Enzo sevgilisinin evinde içmeye gelen bir çapkın edasiyle içeriye girdi. Salonda:

— Müsaade eder misin oturayım? diye sordu.

Çehresinde garip bir tebessüm vardı. Neden böyle yapıyordu acaba? Nasıl bu kadar sakin ve tabiî olabiliyordu? Joan içinde müthiş bir sıkıntı duymaya başlamıştı. Birbirlerine bakamıyorlardı. Gözleri buluştuğu zaman, bakışlarını hemen başka taraflara doğru çeviriyorlardı.

Enzo küçük salonu bir müddet gözden geçirdi. Sonra:

— Kaliforniya'daki evin nasıldır? diye sordu. Büyük mü?

Joan şaşırmıştı.

— Hayır, küçüktür, diye kekeledi.

— Bir katlı mı, yoksa iki mi?

— Bir katlı. Fakat kullanışlıdır. Mutfak, yemek salonu ile irtibatlıdır. Geniş bir yatak odası vardır.

— Sonra?

— Sonra... Bilmem, fena ev değil.

— Küçük olması kötü. İnsan küçük evde rahatsız olur.

Joan heyecanlandığını hissetti. Yoksa Enzo da şaşkınlığından mı böyle saçma sapan konuşuyordu? Belki de içindekileri birdenbire söylemeye cesareti yoktu.

Genç kadın ona kuvvet vermek ister gibi:

— Bel Air'de çok daha büyük ve kullanışlı evler vardır, dedi.

— Bel Air mi? Fransız mahallesi mi?

— Hayır, sadece ismi böyle. Hollywood'un en mutena semtlerinden biridir. Roma'daki Parioli gibi!

Enzo ayak ayak üstüne atmış, sakin bir şekilde piposunu dolduruyordu. Hiç de şaşkın ve heyecanlı bir görünüşü yoktu. Joan parmaklariyle koltuğun kenarına vurmaya başladı. Ne yapmak niyetindeydi Enzo? Bir niyeti yoksa neden kalkıp gitmiyordu? Acaba Joan'un ayaklarına kapanmasını «Enzo, ne olur bitsin artık bu oyun, evlenelim, beni nikâhına al!» diye yalvarmasını mı bekliyordu? Adam'ı görmek arzusunu bile hissetmemişti. Alâkasız şeylerden bahsediyordu.

Joan asabi bir şekilde ayağa fırlayınca Enzo da onu taklit etti. Nazik olmaya çalışarak :

— Galiba istirahate ihtiyacın var, dedi.

Joan artık heyecan duymuyordu. Artık hiçbir şeyin kıymeti kalmamıştı.

— Evet, dedi, çocuğumun mama saati geliyor!

Enzo'yu kapıya kadar geçirdi. Genç adam biraz kırgın ve titrek bir sesle:

— İyi geceler Joan, diye mırıldanıp uzaklaşırken Joan son bir gayretle:

— Bugün seni beklettiğim için özür dilerim, dedi, yollar çok kalabalıktı...

Enzo onu duymamıştı bile...

■

Geenç kadın şafak sökerken uyanmıştı. İçinde korkunç bir boşluk vardı. Elleri titriyor, gözleri kararıyordu. Gözlerinin önüne ya rayların üstünde çılgın bir süratle akıp giden tren tekerlekleri, ya muazzam bir tepeden boşluğa dökülen gürültülü bir çağlayan geliyordu. Sonra yatağına uzanıvermeyi, mavi rüyaların arasında kaybolmayı düşünüyor, uyuşukluktan Adam'ın herşeyden habersiz saf, sevimli mırıldanmalarile kurtuluyordu.

Telefonun çaldığını bile güç farketmişti. Ahizeyi kulağına yaklaştırdığı zaman Enzo'nun sesini duydu. Kendisini muhakkak görmek istiyordu.

— Şimdi mümkün değil, dedi, çocuğu bırakacak kimsem yok!

— Dünkü kadın çocuk bakıcı değil miydi?

— Evet ama, gitti.

— Şu halde ben oraya geliyorum!

Joan birdenbire:

— Hayır, dedi, hayır istemem!

Bir gece evvel olanlar kâfi değil miydi? Enzo hâlâ mı alay etmek niyetindeydi?

— Seni muhakkak görmeliyim Joan. Hiç olmazsa beş dokikacık!

Joan elini yüzüne kapattı. Hıçkırmamak için büyük bir gayret sarfederek:

— Peki, diye söylendi, saat birde «Plaza» da olurum!

Öğleye doğru kapı çalındı. Küçük

bir çocuk, boyu kadar bir paket ve büyük bir buket çiçek getirmişti. Joan buketin üstündeki kartta şu tek kelimeyi gördü:

«Sevgilim»

Gülmeye çalıştı. Yanağına doğru süzülen bir damla gözyaşı tebessümünü yarıda bıraktı. Ne kadar garip bir insandı Enzo! Ne telefonda, ne de karşı karşıya geldikleri zaman bir kelime bile söylememişti. Söylemek istediği her şey bu çiçek buketindeki tek kelimede miydi?

Joan paketi açtı. Üç ayrı kutu vardı. En büyüğünden şık bir kovboy elbisesiyle iki oyuncak tabanca çıktı. Adam içindi bunlar. İkinci kutuda gayet zarif gümüş bir tabak parıldıyordu. Joan «Bu da benim için» diye düşündü. Sonra küçük kutunun ambalâjını çözdü. Pırlanta bir nişan yüzüğü titreyen parmaklarının arasından kayıp masanın üstüne yuvarlandı...

Adam arabasının içinde ağlamaya başlamıştı.

Joan dağınık paketleri deli gibi kucaklayıp oğluna doğru koştu. Hıçkırıklara boğularak:

— Bunların hepsi senin için Adam, diye kekeledi. Hepsi senin için. Baban göndermiş!

Adam'ın, annesinin gözyaşlariyle ıslanan sevimli yüzünde mahzun, tertemiz bir tebessüm belirmişti.

■

«Plaza» nın yemek salonunda karşılaştıkları zaman önce Enzo koştu. Masaların ortasında, kalabalığı, meraklı nazarları hiçe sayarak birbirlerine sarıldılar. Uzun, heyecanlı, aşk dolu, sarhoşça bir kucaklaşma oldu bu. Tıpkı Joan'un günlerce tahayyül ettiği gibi.

Sonra elele tutuşarak bir masaya oturdular. Joan:

— Oyuncaklar, telefonundan sonra geldi, dedi. Gümüş tabak da öyle...

Devam etmek istedi, beceremedi. Enzo:

— İyi birşeyler bulamadım, diye mırıldandı. Gözlerini Joan'un yüzünde dolaştırıyor, seyretmiye doyamıyordu. Gönlünce, hayalince, alabildiğine bakıyordu. O garip ürperti kayboluvermişti. Bütün buzlar kendiliğinden bir gecede erimişti.

Enzo:

— Kaliforniya'daki evin çok mu küçüktür Joan? diye sordu.

Sonra mesut bir şekilde gülmeye başladı. Bir gün evvel neden o kadar tuhaf olduğunu anlatmak isteyen bir hali vardı.

— Çalışacaksın sevgilim, dedi. Beraber çalışacağız. Kontratımda böyle bir şart var. Evin küçük olduğuna göre çocuk bakıcı için müsait değildir. Bize daha büyük bir daire lâzım. Bel Air'de güzel bir villâ kiralamaları için Hollywood'a talimat verdim. Senin istediğin gibi güzel bir yuva olacak. Geniş ve kullanışlı.

Joan ne söyliyeceğini bilemiyordu. Etrafına bakındı. Civar masalarda oturan insanlar konuşup gülüşüyorlardı. Orkestra güzel bir melodi çalıyordu. Hayat herkes için yeni başlamış gibiydi. Herkesin mesut bir görünşü vardı. Enzo öne doğru eğilerek Joan'un elini tuttu:

— Sabırsızlanıyorum sevgilim, dedi. Haydi hemen çocuğumuzun yanına gidelim.

Joan hayatında ilk defa büyük bir ferahlık duyarak güldü. Gene elele tutuşarak kalktılar.

Biraz sonra güneşli caddede, kendilerine yarattıkları daha güneşli bir dünyada saadete doğru yürüyorlardı.

SON

KİRK'İN ZAFERİ

Kirk Douglas dört yaşındaki oğlu Peter ile beraber... Aktörün, iki yaşında Bryna adında bir de kızı vardır. Kirk Douglas firmasına kızının adını vermiştir. «Bryna» kumpanyasının en iddialı filmi «Spartaküs» olacaktır.

Kirk Douglas halen «Spartaküs» adlı yeni bir film çeviriyor. Bu kordelede hem prodüktörlük hem aktörlük yapan Douglas, günün yirmi dört saatini çalışmakla geçirmektedir. Fakat meşhur aktör mücadeleye çok küçük yaşlarda başlamıştır.

Kirk Douglas birkaç haftadan beri günün yirmi dört saatini çalışmakla geçiriyor. «Beş, altı saat için uykuya dalacak olsam, yine çevirmekte olduğum film aklıma geliyor Bunları zihnimden söküp atamıyorum...» diyor. Aktörün bugünlerdeki anormal meşguliyetine sebep «Spartaküs» adlı yeni projesi. Douglas 6.000.000 dolâra mal olacağı hesaplanan bu renkli tarihî filmi kendi firması hesabına çeviriyor ve prodüktörlüğünü tek başına deruhde ediyor. Üç yıllık bir mazisi olan Bryna Productions firmasının en dikkate değer hamlesi bu olacak. Film halen Universal International stüdyolarında çevrilmekte ve başrollerini Douglas ile birlikte Laurence Olivier, Charles Loughton, Peter Ustinov temsil etmektedir. Eserin başkadın rolü için, ilk defa genç Alman yaldızı Sabina Bethmann angaje edilmiş, fakat aktris iyi İngilizce konuşamadığı için yerini Jean Simmons'a

Prodüktör Kirk Douglas, evinin çalışma odasında «Spartaküs» ün ilk hazırlıkları ile meşgul olurken görülüyor.

terketmiştir. 41 yaşındaki Kirk Douglas bütün hayatının mücadele ile geçtiğini ifade ediyor ve çocukluk günlerinin hâtırasına şöyle dönüyor: «Annem ve babamla New York'un en fakir mahallelerinden birinde otururduk. Altı kızkardeşimle birlikte, nefret ettiğimiz bu sefalet yuvalarında büyüdük. Oradan kurtulup şimdiki halimi bulıncaya kadar pek çok mücadele ettim.» Kirk Douglas meslek hayatında olduğu kadar, aile hayatında da mesut. Douglas'lar geçenlerde 250.000 dolâra Beverly Hills'te satın aldıkları büyük villâlarında sakin bir hayat sürüyorlar. Ünlü aktör, 1954 te ilk karısı Diana Dill'den boşandıktan sonra, bir Fransa seyahatinde tanıştığı Anne Buyden ile evlenmiştir. Bu izdivacından iki çocuk sahibi olan Douglas, aile saadetinin iş hayatındaki başarılarında rol oynadığını ifade ediyor. Meşhur aktör - prodüktör, Anne Buyden ile evlendikten sona kendinde tam bir güven hissettiğini söylüyor.

Bakalım, her gün biraz daha fazla şansı açılan Kirk Douglas «Spartaküs» ten ümit ettiğini bulabilecek mi?...

Kirk, filminin her tarafı ile titiz bir şekilde meşgul olmaktadır. Bakın, Jean Simmons filmde giyeceği kostümleri prova ederken o da yanında.

Kirk Douglas bir sahne arasında, rejisör ve rol arkadaşları ile konuşuyor. «Spartaküs» ün rejisörlüğünü, genç sanatçılardan Stanley Kubrick yapıyor.

İsmet Sıral ve Orkestrası

YALNIZ «JAZZ» — İsmet Sıral ve arkadaşları danseden topluluktan çok, dinleyen insanlara çalmayı severler. Fotoğrafta, (soldan sağa) Salim Ağırbaş (bateri), Erdoğan Ergun (trompet), Tomi Hardi (kontrbas), İsmet Sıral (tenor sax) görülüyor.

ÜZERİNDE «Welcome to World Jazz Festival» (Dünya caz festivaline hoş geldiniz) yazılı yeşil kadife perde ağır ağır açıldı. Sahnenin ortasına büyük bir masa konmuştu. Bu masanın üstünde ise bir diziye «teyp» ler sıralanmıştı. Smokinli bir adam, salonu dolduran binlerce kişinin alkışları arasında, mikrofona yaklaştı:

— 1955 yılı Dünya Caz Festivaline hoş geldiniz, dedi. Şimdi sizlere Avrupa'nın dört bucağından gönderilmiş caz parçaları çalacağız...

Sonra teyplerin bulunduğu masaya yaklaştı, ilk makineyi çalıştırdı. Salonu tatlı bir «Cool Jazz = Serin caz» melodisi doldurdu. Melodinin arasında bir erkek spikerin İngilizce anonsu duyuldu: (Şimdi Türkiye'nin tek caz topluluğu olan İsmet Sıral Orkestrasından «Nucy». «No name», «Longin» adlarında üç parça dinliyorsunuz.)

Son parça bitince smokinli adam mikrofon başına geldi:

— Çok güzel, dedi, tam Cool Jazz!. Sıral Orkestrasını alkışlıyalım!

Bu hikâye 1954 yılının kasım ayında başlamıştı O sırada Amerika'nın en önemli müzik dergisi olan «Metronom» da İstanbul'un Nişantaşı semtinden gönderilen bir mektup yayınlanmıştı. Mektupta «İstanbul'da, İsmet Sıral adlı bir genç, altı kişilik orkestrası ile «Cool Jazz» ın en iyi örneklerini veriyor» deniliyordu. Metronom redaksiyonu yazının altına şu notu eklemeyi de unutmamıştı: «Avrupa'da caza karşı duyulan ilgi günden güne artıyor. Onların orkestralarını dinlemeyi çok isteriz. Bu arada, Türkiye'ye de (buyurun) diyebiliriz».

Bu yazının yayınlanmasından tam 8 ay sonra, Sabri Şatır'a New York'tan Owen Engel adlı bir müzik tenkidcisinin imzasını taşıyan bir mektup geldi. Owen Engel mektubunda Metronom'daki yazıyı okuduğunu yazıyor, İsmet Sıral Orkestrasının bir plâk doldurarak, «Dünya Caz Festivali» ne katılmasını istiyordu. Şatır bu mektubu İsmet Sıral'a gösterdi. İstanbul Radyoevinde doldurulan bir band Engel'e gönderildi.

İşte yeşil perdenin ağır ağır açıldığı New-York'un en büyük caz lokali «Birdland» da düzenlenen «Dünya Caz Festivali» nde çalınan İsmet Sıral'ın üç eserinin hikâyesi böyle başlamış, böyle bitmişti. Amerika'da çevrilen her filmin, yazılan her kitabın bitişi gibi; tatlıya bağlanarak, mutlu bir «son» la:

— Çok güzel, tam Cool Jazz!... İsmet Sıral orkestrasını alkışlıyalım.

Caz sanatkârları röportaj serimize bu hafta bir caz orkestrası ile devam ediyoruz. Tatlı ve acı hâtıra zincirleri ile biribirine bağlanmış orkestranın büyük bir başarısının hikâyesini sunuyor, orkestra üyelerini birer birer sizlere tanıtıyoruz . . .

RÖPORTAJ: ORHAN TAHSİN
FOTOĞRAFLAR: SUAVİ SONAR

JAM - SESSION — İsmet Sıral ve arkadaşları evlerinde son çıkan caz plâklarını dinler, sonra da Yıldız Parkında «Jam - Session» çalışması yaparlar (altta).

Türk sahnesi emektar jönprömiyesini kaybetti

28 mart gecesi sabaha karşı tanınmış sahne sanatkârı Suavi Tedü bir akciğer kanaması sonunda vefat etti. Sanatkâr, 1915 te Bakırköy'de doğmuştur. 1937 de Şehir Tiyatrosuna girmiş, birkaç piyeste figüranlık yaptıktan sonra, 1939 da «Romeo ve Jülyet» te «Romeo» rolüne çıkmıştır. 22 yıllık sanat hayatı boyunca sayısız piyeste rol almış, 30 u aşkın filmde oynamıştır. Son yıllarda Şehir Tiyatrosunda rejisörlük yapıyordu. Nisan ayı başında sahneye konacak «Tablodaki Adam» piyesinin de rejisörüydü. Bu piyesin bir provasından evine döndüğü gece öldü. Suavi Tedü, Şehir Tiyatrosu artistlerinden Perihan Tedü ile evliydi.

İSMET SIRAL

1927 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1949 yılında müzik dersi almağa başlamış, bir ara Cumhurbaşkanlığı Orkestrasında çalışmıştır. Sonra caza merak salmış, Cüneyt Sermet'in yardımıyla Türkiye'nin en iyi caz orkestrasını kurmuştur. Amerika'da, Almanya'da konserler vermiştir. Son olarak, bu yıl yine New York'ta yapılacak caz festivaline 6 parçalık bir band yollamış; band, Amerikada hemen hemen bütün radyo ve televizyonlarda yayınlanmıştır.

TOMİ HARDİ

Tomi 1923 yılında Budapeşte'de doğmuş. 15 yaşındayken boyu 1.30, kilosu da 85 miş. Boyuna bosuna uygun bir saz aramak zorunda kalmış. Tubayı bulmuş. 13 kiloluk bir sazmış bu. Ama boyu gün geçtikçe büyümüş, 1,86 ya dayanmış; kilosu arttıkça artmış, 110 kiloyu aşmış. Tuba ufak gelmeğe başlamış. Böylece sazların en büyüğünü seçmiş: Kontrbas... Tomi Hardi, Sıral orkestrasının hem en heybetli adamı, hem de en heybetli saz çalanı.

ERDOĞAN ERGUN

Erdoğan Ergun 1932 de İstanbul'da doğmuş. Babası bando subayıymış. Bu yüzden bondo mızıka ile büyümüş. Babası bir yere gitti mi, soluğu bando âletlerinin bulunduğu koğuşta alırmış. Parlak çalgılar pek hoşuna gidermiş. Onun bu merakını bilen babası: «Nefesli saz çalma, verem olursun!...» demiş ama söz geçiremeyince eline bir trompet vermiş: «Al şunu çal!...» demiş. Erdoğan da baba sözü dinlemiş. 15 yıldır trompeti elinden bırakmamış.

SALİM AĞIRBAŞ

Salim Ağırbaş 1934 doğumlu. Babası, düğün salonlarında saksafon çalarmış. O da, aklına esti mi babasını dinlemeğe gidermiş. Ama cazın yanına yaklaşamazmış. Uzak durduğu için olacak, davulun sesi pek hoş gelirmiş kulağına... Eve dönünce, mutfakta ne kadar tencere, sahan, leğen varsa toplar; bir odaya yığar, davul gibi başlarmış çalmıya... Babası bir hesabetmiş, bu gidişle evde ne tencere kalacak, ne leğen. Bir davul almayı ehven bulmuş...

Çocuğunuza en Güzel Hediye

DOĞAN KARDEŞ'in

hediyelik kitaplarıdır

Ciltli ★ Resimli ★ Renkli ★ İyi kâğıtlı

HER KİTAP: 10 LİRA

Satış yerleri:

DOĞAN KARDEŞ MAĞAZASI, Galatasaray
DOĞAN KARDEŞ MAĞAZASI: Divanyolu

Sipariş yeri:

DOĞAN KARDEŞ YAYINLARI
Divanyolu, Klodfarer Cad. No. 7

YILDIZINIZ DİYOR Kİ...

(10 NİSAN'DAN 16 NİSAN'A KADAR:)
Önümüzdeki hafta muhitinizde cereyan edecek hâdiseleri merak ederseniz, her hafta doğduğunuz burcu bularak siz de kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Yakınlarınızdan birine karşı hareketleriniz pek normal değil. Daha samimi ve dürüst olmaya çalışmalısınız. Ciddî olmıyan meselelerle fazla vakit kaybetmemenizi tavsiye ederiz. Maddî sıkıntılarınız hafifliyecek.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 20 MAYIS

Şansınız gittikçe artıyor. Bu bakımdan iyi günlerdesiniz denilebilir. Halbuki diğer taraftan çalışmalarınızı kifayetsiz görenler var. Bunun için daha fazla gayret göstermeniz yerinde olacaktır. Sıhhatiniz normal.

İKİZLER BURCU
21 MAYIS - 21 HAZİRAN

Bir mesele canınızı sıkmışa benziyor. Halbuki bu pek o kadar mühim değil. Günlük çalışmalarınız yüz güldürücü neticeler vermek üzere. Teşebbüslerinizde ısrar etmelisiniz. Son günlerde atılgan ve faal oldunuz.

YENGEÇ BURCU
22 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Hareketleriniz takibediliyor denilebilir. Şahsî işleriniz bir hayli çoğalmış. Hafta sonundaki toplantıya gitmeseniz de olur. Bir arkadaşınız size bazı şeyler anlatmak istiyor. Sıhhî durumunuzda bir değişiklik yok.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 23 AĞUSTOS

Birkaç zamandır düşüncelerinizi bir nokta üzerinde teksif etmiye çalışıyor, fakat bunda muvaffak olamıyorsunuz. His hayatınız müphem noktalarla dolu. Kendinize biraz çeki düzen vermeniz pek iyi olacaktır.

BAŞAK BURCU
24 AĞUSTOS - 23 EYLÜL

Şahsî bir işiniz yüzünden canınız sıkılabilir. Bazı sebeplerden dolayı işinizde daha fazla randıman almanız icabediyor. His hayatınız hareketlenmiş. Şansınıza güvenmemelisiniz. Sıhhatiniz kontrol istiyor.

TERAZİ BURCU
24 EYLÜL - 23 EKİM

Mâni olmak istediğiniz şey büyüme istidadında. Olayları şimdilik kendi haline bırakmanız yerinde olacaktır. Sıhhî durumunuza dikkat etmiyorsunuz. Bir arkadaşınızla bozuşabilirsiniz, dikkatli olun. Şansınız iyi.

AKREP BURCU
24 EKİM - 22 KASIM

Etrafınızdakiler, halinizde bir gayritabiilik olduğunu müşahede ediyorlar. Bu belki de fazla meşgul olmanızdan ileri geliyordur. Son günlerde his hayatınız takviyeye ihtiyaç gösterdi. Buna dikkat etmelisiniz

YAY BURCU
23 KASIM - 21 ARALIK

Ciddî birtakım işlere girişmişsiniz. Hesaplı hareket etmek zorunda olduğunuzu unutmayınız. Meslekte daha çalışmaya ihtiyacınız var. Mamafih yaptığınız işler beğeniliyor. Sıhhatiniz normal, şansınız da iyidir.

OĞLAK BURCU
22 ARALIK - 20 OCAK

Mesleki durumunuz ileride daha da düzelecek. Çalışma ile her şeyi halledebilecek kabiliyettesiniz. His hayatınız gene bir duraklama devresi geçiriyor. Bu, istikbalin hayli hareketli geçeceğine delâlet eder.

KOVA BURCU
21 OCAK - 18 ŞUBAT

Şüphecilikle birşey elde edemezsiniz. Her türlü şeyden âzade olarak serbest bir düşünce tarzı tatbik etmelisiniz. Karşınızdaki, gördüklerine bir türlü mâna veremiyor. İş hayatınız şimdilik normal sayılabilir.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Kendinize göre yaptığınız hareketlerin bir mânası olmalı. Yoksa işin içinden çıkamazsınız. Teşebbüslerinizde muvaffakiyetli neticeler görülüyor. Birkaç güne kadar yeni bir mesele ile karşılaşmanız mümkün.

GELECEK HAFTA Hayat TA

İnsanların yüzleri biribirlerine benzemez; fakat karakterleri biribirlerine benziyen insanlar çoktur. Yapılan ilmî araştırmalar ve tutulan istatistikler, aynı burç altında doğan insanlardan yüz kişiden sekseninin aynı karakterde olduğunu göstermiştir.

İNSAN TİPLERİ VE BURÇLARIN PSİKOLOJİSİ

Tanınmış Alman psikologlarından Doktor V. M. Von Winter ismini yukarıda okuduğunuz kitabında insanların doğdukları burçlara göre karakterlerini tesbit etmiş ve bu kitap bütün dünyada milyonlarca nüsha satılmıştır.

GÖNÜL POSTASI

Okuyucularımızdan Ş. G. yazıyor:

«Efendim, biz iki arkadaş iki kızla uzun müddet konuştuk. Benim sevgilim bir başkasiyle evlendi. Arkadaşım ise geçenlerde vefat etti. Ben bu sefer onun sevdiği kızı sevmiye başladım. Fakat kız ölen arkadaşımın arkasından göz yaşı dökü-yor ve onu unutamıyacağını söylüyor.

«Teklif etsem belki benimle evlenir. Size soruyorum: Acaba onunla mesut olur muyuz?»

Siz de ölen arkadaşınızın hâtırasına hiç olmazsa bir müddet daha saygı göstermelisiniz. Mesut olup olmamanız kızın ölen sevgilisini unutup unutmamasına bağlıdır. Herhalde arkadaşınızın hayali aranızdan eksik olmıyacaktır.

—

Bir bayan okuyucumuz yazıyor:

«Hayli zamandan beri nişanlı ve hattâ nikâhlıyız. Fakat daha evlenmedik. Aşkımız da zayıflamıştır. Yaşlarımız ilerliyor. Acaba bundan sonra evlensek mesut olabilir, eskisi gibi birbirimizi sevebilir miyiz?»

İhtimal vermiyoruz. Bu iş hayli tavsamışa benziyor. Nikâhta kerâmet vardır derler ama, araya giren soğukluk nikâhın kerametini göstermesine mâni olmuştur.

—

İstanbul'dan H. Y. yazıyor:

«16 yaşındayım, mahallemizde bir kızı delice sevmekteyim. Fakat kızla bir türlü tanışamıyorum. Çünkü ne ailesi ile tanışıyoruz, ne de onu tanıyan bir kız veya erkek arkadaşım var. Acaba ne yapabilirim?»

Herhalde oturup yaşınızın büyümesini beklemelisiniz! Ancak yaşınız büyüdükten sonra bu yaştaki delice sevgilerin çocukça bir şey olduğunu anlıyabilirsiniz.

—

Konya'dan M. yazıyor:

«Üç yıldan beri bir kızı seviyorum. Kız her zaman gözlerimin içine bakarak sanki kalbimi okumak istiyor. Bu kıza çok evvel bir mektup vermiye teşebbüs ettim. Fakat kalabalık bir yerde olduğu için nazikâne reddetti. Ben şimdi bir mektup daha vermek istiyorum. Bunun için sizin fikrinizi alayım dedim.»

Eğer kızın gözlerinizin içine bakarak sizin kalbinizi okumak istediğine inanıyorsanız, bırakın kalbinizin içini okusun. Mektupta daha fazla bir şey yazamazsınız ki!

Bir bayan okuyucumuz yazıyor:

«Yaşça benden büyük, evli ve çocuk babası bir erkeği seviyorum. Fakat kendisiyle bir defa olsun karşılaşmadım. Aşkım gizli ve hakikidir. Kendisiyle tanışmama ve evlenmeme imkân yok. Ne yapayım?»

Böyle bir aşk yalnız size felâket getirmekle kalmaz, başka bir aileyi de perişan eder. Siz kendi denginizi bulacağınız günü bekleyiniz. Başkasının yuvasını bozan mesut bir yuva kuramaz.

—

İzmit'ten D. T. yazıyor:

«Uzun yıllar içinde iki defa sevdim. İlk sevdiğim kızla çok iyi anlaşıyorduk. Fakat bu mesut günler kısa sürdü. Kız başkasiyle evlendi.

«Sevdiğim ikinci kız da beni asla unutmıyacağını söylüyordu. Halbuki o da unuttu ve başkasiyle nişanlandı. Bu vaziyette ben ne yapmalıyım?»

Sizi sevecek ve sizinle evlenmiye razı olacak müstakbel eşinizi sabırla beklemeniz lâzım. Üçüncüsü belki sizin için daha hayırlı çıkar.

—

Okuyucularımızdan T. yazıyor:

«Bundan bir müddet evvel bir kızla tanıştım. Arkadaş olduk. Sonra biribirimizi sevdiğimizi anladık. Fakat günün birinde benim aleyhimde fena sözler söylediğini, hattâ iftiralarda bulunduğunu öğrendim. Alâkamı kestim. İftiralara da cevap vermedim. Ben bu iftiralar karşısında ne yapmalıyım?»

Alâkanızı kesmekle en doğru hareketi yapmışsınız. Seven insanlar biribirlerine iftira etmezler. Hele erkekler kadınlardan gelecek iftiralara asla mukabele etmemelidirler. Bu vaziyet sizin için herhalde hayırlı olmuştur. Geçmiş olsun!

—

Okuyucularımızdan Z. K. yazıyor:

«Kız tarafından birinin çok methetmesi üzerine bir kızla nişanlandım. İki ay nişanlı kaldık. Fakat mahalle sakinlerinin menfi dedikoduları yüzünden nişanı bozdular. Kıza mütaaddit mektuplar gönderdiğim halde bir türlü cevap alamıyorum ve bu yüzden mustarip oluyorum. Acaba bu kızla ileride evlensem mesut olabilir miyim?»

Mesele dedikodularda galiba. Dedikoduların asılsızlığını ona ispat ederseniz niçin mesut olmıyasınız?

NASIL BİR KARAKTERLE DÜNYAYA GELDİĞİNİZİ BİLİYOR MUSUNUZ ?

İNSAN TİPLERİ VE BURÇLARIN PSİKOLOJİSİ

Bu kitap bir fal kitabı değil, ilmî surette bir karakter tahlilidir.

Hayat mecmuası gelecek sayıdan itibaren

Ayda bir defa olmak üzere bu kitabı tefrika edecektir. Gelecek sayımızda, 21 nisandan 21 mayısa kadar yani Boğa burcunda doğmuş olan kadın ve erkeklerin karakter tahlillerini, bu burçta doğmuş olan erkeklerle evlenmeğe kalkacak olan kadınların nelere dikkat etmeleri icabettiğini belirten faydalı tavsiyeler bulacaksınız.

YAZAN: [illegible] — ÇEVİREN: [illegible]

MÖSYÖ... Mektubuma nasıl başlıyacağımı ve başıma gelen hâdiseyi size nasıl anlatacağımı pek bilmiyorum... Sizin için bir yabancıyım... Bununla beraber, zannedersem, her şeyi başından ele alıp anlatmam daha iyi olacak.

Dün akşam, işten çıkmış, o saatte kalabalık yolda, dikkatle yürüyordum. Daha sakin ve daha havadar bir yere çıkmak için adımlarımı sıklaştırdım. Birdenbire yerde ufak bir paket gözüme ilişti ve hızla geçen birinin ayağı ile üç metre ileri fırlattığını gördüm. İyi bağlanmamış olduğundan açıldı; mavi bir kurdele farkettim.

«O!.. Aşk mektupları!» İlk aklıma gelen fikir bu oldu. Hemen eğilip buruşmuş, tozlu kâğıt demetini topladım. Düşeli herhalde pek fazla bir zaman olmamıştı. Etrafıma bakıp, dikkatsizlikle düşürdüğü bu kıymetli paketi arıyan kederli veya endişeli bir genç kız arandım, ama böyle kimse yoktu. Bunun üzerine paketi alıp yürüdüm. Böyle yapmam belki doğru değildi ama aşk dolu olduğunu tahmin ettiğim bu mektupları nehre de atamazdım ya!

Eve geldim, odama girer girmez onları masanın üzerine bırakıp mutfağa yemek hazırlığına koştum. Aklım fikrim hep bunlardaydı. Bence aşk mektuplarını ancak bir kadın böyle güzelce, itina ile bağlar, muhafaza ederdi. Peki ama düşüren kadını nasıl bulacaktım? Neyse, alelâcele yemeğimi yiyip mavi fiyongu çözdüm. Bir adres, bir isim bulurum ümidiyle mektupları gözden geçirmeğe başladım. İlk gözüme çarpan, tahmin ettiğim gibi, mektupların bir erkek tarafından yazıldığı oldu. Nihayet bir yerde sizin adresinizi buldum.

Mademki bu güzel mektupları düşüren kadını bulmam imkânsız, onları size, yazana göndermeyi münasip buldum. Bir iki satırından sonra bu asil, samimî ve heyecanlı hislerle dolu mektupları tamamen okumaktan kendimi bir türlü alamadığım için de beni affetmenizi bütün samimiyetimle rica ederim. Kimbilir nişanlınız bu güzel hâtırayı kaybettiği için ne kadar üzülmüştür. Bunları, sizin vasıtanızla, yeniden ona ulaştırabileceğim için çok bahtiyarım.

Elimde olmıyan bir saygısızlıkla mahremiyetinize karışmış bulunuyorum. Bu işin hayırlısıyla sona ermesini bütün kalbimle diler, bu vesileyle hürmetlerimin kabulünü rica ederim.

Florence Berckel

Matmazel,

Gönderdiğiniz mektubu ve paketi şimdi aldım. Nazikâne hareketinize ve mektuplara karşı gösterdiğiniz samimî alâkaya candan teşekkür ederim. Yalnız onlardan anladığınız derin aşkımı artık unutmağa, içime gömmeğe mecburum. Size hakikati yazmaktan kendimi alamıyorum.

Zannettiğiniz gibi Suzanne bu mektuplara kavuşmakla memnun olmıyacak; daha doğrusu bunlar artık onun eline geçmiyecek. Zira, zaten onları bana geri vermek istiyordu. İstikbalime güvenemediğinden, artık nişanlı kalmamızın ve hele evlenmemizin bir çılgınlık olacağını ileri sürdü. Ben ise bir müddet daha sabretmesini söyleyince de artık beni sevmediğini, şimdiye kadar samimî bir arkadaştan başka bir şey olmadığını iddia ettiği Bill ile evleneceğini bildirdi.

Ben filârmonik orkestrada küçük bir kemancıydım. Bill ise zengin bir müessese sahibinin oğluydu. İşin ucunda para olduğu için, haliyle onu tercih ediyordu.

Bunları size açıkça yazdığım için kusuruma bakmayın. Uzun zamandan beri Suzanne'ın yavaş yavaş benden uzaklaştığını hissediyordum, ama böyle bir şey yapacağı aklıma hiç gelmiyordu. Böyle ufak bir surat asma devresinden sonra tekrar eskisi gibi derin bir sevgiyle bana döneceğini ümit ediyordum. Daha işin başından beri evlenmemizi isterdi. Halbuki ben iki seneden evvel bir yuva kurup onu rahat ettirecek imkânları elde edemezdim. Bunu biliyordu da. Belki bu derece sevdiğim müziği bırakıp başka bir iş edinmem lâzımdı. Ama böyle bir feragati benden nasıl istiyebilirdi? Müzik, herhalde anlarsınız, bu benim bütün hayatım demektir. Belki günün birinde ben de takdir edilen bir besteci olacağım... Neden olmasın değil mi? Çalışma saatlerimin dışındaki boş zamanlarımı hep bu hususta ilerlemiye hasrettim.

İşte size, bana tamamen yabancı olduğunuz halde, Suzanne'la hiç konuşamadığım şeyleri yazdım. Onunla daima kendi hoşlandığı mevzulardan konuşurduk, mesleğimle, müziğimle alâkadar bile olmazdı.

Kendi dertlerimle sizin de vaktinizi aldım, kusura bakmamanızı ve hürmetlerimin kabulünü rica ederim.

Marc Valbert

■

Florence aynanın karşısında oturmuş, dalıp gitmişti. Pencere ardına kadar açık; ilkbaharın havası ve kuş cıvıltıları içeriye doluyordu. Bugün kendini daha canlı ve kuvvetli hissediyordu ama içinde de müphem bir heyecan vardı. Aynaya baktı, gözlerinde şimdiye kadar alışkın olmadığı bir parıltı farketti. İtinayla taranmış dalgalı sarı saçları, ince kıvrık dudakları, muntazam parlak dişleriyle pek hoş bir kızdı. Ama kendine sorarsanız ağzı kocamandı; burnu, hele burnu hiç hoşuna gitmezdi. Aynaya son bir defa daha dikkatle baktıktan sonra memnun, yerinden kalktı. Herhalde bu sefer kendini hiç de öyle zannettiği gibi çirkin bulmamıştı. Şık beyaz bluzunun üzerine gri tayyörünü giydi ve pür neşe evi terketti.

O günkü pazar konserinde Marc Valbert'in bulunduğu orkestra çalacaktı. Florence işte oraya gidiyordu.

Uzun zamandan beri biribirlerine yazmağa devam ettikleri gittikçe daha heyecanlı, daha samimî, ama son derece ciddî ve dostane mektuplar artık onu tatmin etmez olmuştu. İçinde meçhul kemancıyı tanımak için büyük bir arzu vardı. Uzun uzun düşünmüş taşınmış; nihayet onu bu suretle görüp tanımıya kadar vermişti. Ama bu toplantıya gideceğinden Marc'ın haberi yoktu, ona bildirmemişti. Acaba bu karşılaşma Marc'ın üzerinde nasıl bir tesir bırakacaktı?... Yol boyunca bunu düşündü.

Binanın önüne gelince durdu, bir anlık tereddütten sonra içeriye, salona süzüldü ve en ön sıradaki yerine oturdu. Gözü ile orkestra üyelerini tetkike koyuldu. Kemancıyı hemen tanıdı. Evet, şüphesi yoktu, Marc ancak, kendini tamamen müziğe vermiş görünen, şu sarışın genç olabilirdi. Ne de hoş bir adamdı. Florence profilden iyice görebiliyordu. Yüzünde bir parça sert ve mütehakkim bir ifade vardı. Belki bu, kemanı çenesine dayayıp duruşundandı.

Florence gözünü ayırmadan onu seyrediyordu. Şimdiye kadar anlıyamadığını zannettiği bu tatlı müziği içine sindire sindire dinliyordu. Devamlı bakışının tesiriyle midir nedir, bir ara Marc'ın başını kaldırıp bir müddet ona baktığını sandı. Sonra yeniden müziğe daldı. Bu bakış genç kıza cesaret verdi, kalemini çıkardı, ufak bir kâğıt üzerine: «Bilmem beni tanıyabilecek misiniz? Buraya geldiğime kızmadınızsa arada yanıma gelmenizi rica edeceğim...» diye yazdı, imza atmadan yer göstericiye verip viyolonisti işaret ederek arada kendisine vermesini rica etti.

Bir çeyrek saat sonra Marc karşısındaydı. Samimî bir tavırla elini uzattı:

— Merhaba Florence! dedi. Sizi görmek ne büyük bir sürpriz! Böyle bir teşebbüste bulunmakla ne iyi ettiniz; artık biribirimizi görüp tanımamız lâzımdı zaten. Aynı şehirde oturalım, pek çok zevklerimiz aynı olsun da biribirimizi yakinen tanımıyalım!... Hiç böyle şey olur mu?...

(Lütfen sahifeyi çeviriniz)

OKUYUCU MEKTUPLARI

Kadıköy'den Bay Suska'ya:
İlk kitap yayımı tesbit edilemez, çünkü yazı ile birlikte, yazılanların teksiri başlamıştır. Umuma hitap eden ilk yazılar kitâbelerdir.

■

Afyon'dan Bay Sabri Yiğit'e:
Sabri isminin mânası 87. sayıda verildi. Sizin durumunuzu bilmiyoruz ama cezaevlerinde suçlulara bazı sanatlar öğretiliyor, hattâ çıkacakları sırada ellerine küçük bir sermaye de geçiyor. İmralı adası da var. Siz marangozluk ve kunduracılık öğrenebilirsiniz. Bilhassa kunduracılık az sermaye istiyen ve çok kazanç veren bir sanattır.

■

Nevşehir'den Bay M. K.'ya:
İdrarınızda daima kan bulunması ve günden güne zayıflamanız basit bir hâdise değildir. En kısa bir zamanda bir hekime müracaat ediniz. İdrar yollarınızda veya böbreklerinizde bir ârıza olması muhtemeldir.

■

İzmir'den Bay Kâmil Karayazı'ya:
Hayatta bulunan meşhurların tablolarını orta sahifeye koymuyoruz. Tarih, edebiyat, sanatla ilgili büyüklerimizin ölümlerinin yıldönümü gibi vesilelerle bu tabloları neşrediyoruz.

■

Okuyucularımızdan Z. Z.'ye:
Karayollarının neşrettiği bir harita var. Bütün yolları ve ilçeleri gösteriyor. Hiçbir vesile ile mektuplaşmalara tavassut edemiyeceğimizi bildirdik. Bizi mazur görünüz.

■

Ankara'dan Bay Yorgiray'a:
Buda, Budizm dinini kuran, hayatı efsanelere karışmış olan bir Hintli'dir. Asıl adı «Sidharta Gotama» dır. Milâttan önce 622 de doğmuştur. Ona inananlar, sonradan kendisini Tanrı derecesine çıkarmışlardır. Daha fazla malûmat almak için ansiklopedilerde «Budizma» bahsini okuyunuz.

■

Üsküdar'dan A. E. Ö.'ye:
Biz sizin resminizi bahsettiğiniz artiste pek fazla benzetemedik. Kendisi daha yuvarlak çehrelidir, kaşları ince ve daha kemerlidir. Kendisini şarkı okuduğu yerlerde görebilirsiniz.

Konya'dan Bay Vatan Barlas'a:
Reisicumhur forsunun sol üst köşesinde beşer şualı 16 yıldız, bunun ortasında da 16 şualı bir güneş motifi vardır. Bunlar süs mahiyetindedirler ve bir şeye delâlet etmezler.

■

Taşlıtarla'dan Bay Nail Meriç'e:
1 — Leonardo da Vinci 1452-1519 yılları arasında yaşamış bir İtalyan ressamıdır. Heykeltraş, mimar, fizikçi, mühendis, filozof, muharrir ve şair olarak da şöhret yapmıştır. 2 — Güneş sistemindeki yıldızlar: Merkür, Mars, Venüs, Dünya, Neptün, Üranüs, Jüpiter, Satürn, Plüton'dur. Dünyanın bir, Satürn'ün on uydusu vardır. Bir kilo toprakta ne kadar mikroskopik canlı olduğu o toprağın cinsine, karışımına bağlıdır.

■

Kayseri'den Bay Kemal Eren'e:
Osmanlı padişahlarının meşhur olanlarını tablo halinde verdik. Kayseri şehri eski zamanlarda Kapadokyanın merkeziydi ve Mezaka adını taşırdı. İlk kuruluş tarihi kati olarak bilinemiyor. Sonradan Roma İmparatorlarından Tiberius, şehri zaptedince adını «Cesaréa» ya çevirdi. Bugünkü şehir eski Mezaka'dan epeyce uzak kalmıştır. Panama Kanalı'nın açılmasına ilk defa 1881 de Fransız Ferdinand de Lesseps teşebbüs etti. Daha sonra 1904 te Kanalın açılmasını Amerika Birleşik Devletleri temin etti. 1 temmuz 1914 te taşıtlara açıldı.

■

Zile'den Bay Hasan Baduç'a:
Hasan 78. Faruk 45. Zeynep 61. sayıda çıktı. Baduç kelimesi Türk Dil Kurumu Tarama Dergisinde «Hattı içtima, hattı taksimi miyah» olarak mânalandırılmıştır. Buluşma, toplanma sınırı, suların ayrıldığı nokta demektir. Radyo müdürlüğüne arzunuzu yazı ile bildiriniz.

Bir Galatasaraylı'nın Hâtıraları tefrikası ile ilgili bir açıklama

Mecmuamızda neşredilen «Bir Galatasaraylı'nın Hâtıraları» tefrikasının 12. sayımızda intişar eden kısmında bir bayrak hâdisesinden bahsedilirken o zaman mektebin Müdür Muavini olan B. Nedim Mazhar Yüzak'ın da ismi geçmiştir. B. Nedim Mazhar Yüzak bahsi geçen vakanın nasıl cereyan ettiğini şöyle anlatmaktadır:

Mektep idaresi ne bayrağın Edirne'ye gönderilmesine taraftardı, ne de onun — tefrikanızda hikâye edildiği gibi — küçük sınıflar talebesi tarafından götürülmesini istiyordu. Merhum müdür Salih Ârif beyin emeli, bütün talebeden toplanılan para ile ve merhum jimnastik muallimi Faik beyin delâletiyle işletilen ve hazırlanan şanlı sancağımızın, mektebin önünden geçecek olan hâlaskâr ordumuzun kumandanına, mektebin cümle kapısı önünde toplanacak talebe tarafından bir nişane-i şükran olarak takdim edilmesiydi.

«Mekteb-i Sultanideki bayrak meselesi» denilen hâdise o vakit jimnastik muallimi olan binbaşı merhum Mazhar Beyin, mektep idaresine haber vermeksizin 15 talebe ile anlaşarak ve (Mehafili âliye) den müsaade aldığı iddiasını ileri sürerek bayrağı Edirne'ye götüreceğini müdür Salih Ârif Beye açıklaması ile patlak vermiş, Salih Ârif Bey merhum da MAZHAR beye kerhen muvafakat cevabı vermişti. Lâkin bayrağın 15 kişi tarafından Edirne'ye götürüleceği mektepte şayi olur olmaz 200 kadar talebe idareye müracaatla kendilerinin buna rızası olmadığını bildirerek bayrağın kendilerine teslimini istediler. Bu ikilik mektepte bir ihtilâl havası estirdi. O günlerde mektep idaresinin mesuliyetini üzerinde taşıyanların, her zaman için ruhlarında hissedecekleri en derin huzur ve en haklı gurur bu ikiye ayrılan, sinleri icabı gayrı şuuri hareket eden talebenin birbiri üzerine atılarak kanlı bir hâdiseye meydan verdirmemiş olmasıdır. Çok şükür bu temin edilmişti, ama mektep idaresinin bu ihtilâlci talebe ile aynı çatı altında, eskisi gibi mesuliyet kabul ederek çalışmasının imkânı da kalmamıştı. Bunu müdrik olduğumuz için müdür Salih Ârif Beyle beraber istifa etmiştik. Yine de tefrikada hikâye edildiği gibi istifa ettirilmemiz şöyle dursun, istifalarımızın kabulü için âdeta bir mücadele açmak mecburiyetinde kalmıştık. Bu istifaları önlemek için sıkı ve ricakâr tazyikleri altında kaldığımız zevat şunlardır: Refet Paşa, Dr. Adnan Bey, ve Esat Bey. Ankara ile teati edilen telgraflardan sonra, Salih Ârif Beyin istifası, sırf şeker hastalığının iştidadı sebebiyle kabul edilebildi. Halbuki benim vazifemden çekilebilmem için bir de o aralık mektep müdiriyetini vekâleten kabul etmiş olan Aynizade Hasan Tahsin beyin çok lütûfkâr ve nazik ısrarı ile karşılaştığım cihetle, çok sıkılarak ve üzülerek, istifanın herhalde kabulü için mücadele etmek ıztırarında kalmıştım. Bu muhterem zat sırf benim orada müdür-i sani bulunduğum için müdür vekâletini kabul ettiğini bildirdi ve benim kendisiyle beraber çalışmamı temin için ihtilâlde önayak olanların tardı cihetine gidilebileceğini de ileri sürdü. Ben bu teklife: «Siz eski idarenin vasıta-i intikamı şeklinde gözükürsünüz. Sizden bu fedakârlık istenemez. O efendilere gelince onlar şekilen affedilmiş ve keyfiyet de kendilerine tebliğ olunmuştur. Şimdi benim mevkiimi muhafaza etmem için tahsillerinin yarıda kalmasına vicdanım asla razı olamaz.» şeklinde cevap verdim, ve kendisine bir hafta müddetle mektep müdürlüğünün ilk günlerinde yardımda bulunmıya muvafakat ettim. Bütün bu hafta zarfında da mütemadi ısrarlarım neticesinde vazifemden ayrılmak imkânını buldum.

Nedim Mazhar Bey (ikinci sırada soldan ikinci) Galatasaray Müdür Muavini bulunduğu sırada Müdür Salih Ârif Bey ve talebeleriyle bir arada.

Hikâye etmiş olduğum bu vak'alar her zaman için maarifteki arşivlerin tetkiki neticesinde aydınlatılabilir.

Galatasaray'ın eski Müdür-i sanisi Emk. Prof.
Nedim Mazhar YÜZAK

AŞK MEKTUPLARI

Birlikte sigara salonuna çıktılar. Gelişine hakikaten memnun görünüyor, dostça bir tavırla konuşuyordu. O ana kadar endişe içinde kalan Florence bir parça ferahladı, yavaş yavaş o da açıldı ve oradan buradan hayli gevezelik ettiler. Ama ne yazık ki zaman dolmuştu bile. Marc birden saatine baktı, kaşlarını çatarak, hakikaten bariz bir üzüntüyle:

— Aksi şeytan! dedi. Ara bitti işte. Haydi küçük Flo, şimdilik hoşça kalın! Bundan sonra artık biribirimizi tekrar görebileceğimizi ümit edeyim değil mi? İnşallah çok yakında artık bol bol görüşürüz.

Bir parça heyecanlı gibiydi. Florence'ın elini alıp hafifçe sıktı; sonra orkestradaki yerini almak için acele uzaklaştı.

Florence konserden çıkınca yol boyunca rüyada gibi yürüdü. Gelip geçeni fark bile etmiyor, hep o anı yaşıyordu. Hakikaten Marc kendisini çok iyi karşılamış, onu hayal kırıklığına uğratmamıştı. Şimdi onu daha fazla sevdiğini hissediyordu. Evet onu, teselli ve kuvvet verici, candan, fakat daima çekingen bir tavırla yazdığı mektuplarından dolayı sevmiş, bu mektuplar geldikçe de farkına varmadan sevgisi kuvvetlenmişti.

Ama o? Acaba o kendisi için ne düşünüyordu? Bu tanışmadan o da muhakkak çok memnun kalmış, sevinmişti. Halinden belliydi bu. Hattâ Florence, bir ara bakışında, o tatlı mavi gözlerinde, garip bir parıltı görür gibi olmuştu...

Kalbi ümit doluydu. Mantığı münasebetlerinin arkadaşlıktan ileri gitmemesini söylerken, kalbi, muhayyilesi aşk diyarına doğru uçup gidiyordu.

Bütün gecesi kâbuslar ve kesik rüyalarla geçti. Hep Marc'la uğraşmış, onu meşhur olmuş görerek sevinç ve heyecan içinde uyanmıştı.

Kalktı, hazırlanmağa başladı. Kalbi kendisinin de bilmediği bir ümitle çırpınır gibiydi. Annesi, bazı unutulmaz hâdiselerin olacağı günler: «Bugün hayırlı bir şeyler olacak gibi kızım!...» derdi. İçinden durmadan bu sözü tekrarlayıp duruyordu. Giderken aynaya bakıp, sırrını söylemek ister gibi, gülümsedi.

Holü geçince yüreği yerinden hopladı. Paspasın üzerinde, beyaz bir şey, bir zarf vardı. Alışkın olduğu zarflardan biri daha.

Onu aldı, kapıyı açtı, bir iki basamak indi, birkaç dakika böylece geçmişti. Yavaşladı, zarfı açtı ve beşinci basamağa gelince durdu. Kâğıda bakıyor, fakat heyecandan bir şey göremiyor, satırlar gözünün önünde titreşiyordu. Nihayet çoktan beri, bilhassa dün akşamdan beri, bütün varlığıyle beklediği kelimeleri okuyabildi. Mektup: «Canım sevgilim!...» diye başlıyordu.

Baharda Karaciğerinize Dikkat Ediniz!...

Her sene birçok boşanmaların, asabi krizlerin, hattâ intiharların sebepleri karaciğere yüklenebilir. Hakikaten iyimserliğin, neşenin ve dinamizmin sırrını ekseriya karaciğerin iyi çalışmasında aramak lâzımdır. Asrımızın hastalığı haline gelen karaciğer kifayetsizliğine memleketimizde de pek sık raslanmaktadır. Bunun başlıca sebebi de hareket azlığı ve fena beslenmedir. Karaciğerinize en ziyade ilkbahar aylarında dikkat ediniz. Karaciğer rahatsızlıkları ekseriya bu zamanda kendini belli eder. Havalar ısındıkça hararetin artışı karaciğerin faaliyetini ağırlaştırır ve vazifesini lâyıkile yapmasına mâni olur. Daha neşeli, daha canlı olmak ve dünyayı toz pembe görmek isterseniz, karaciğerinizin iyi çalışmasına yardım ediniz. Bu mevzu ile ilgili olarak sizlere aşağıda bazı tavsiyelerde bulunuyoruz :

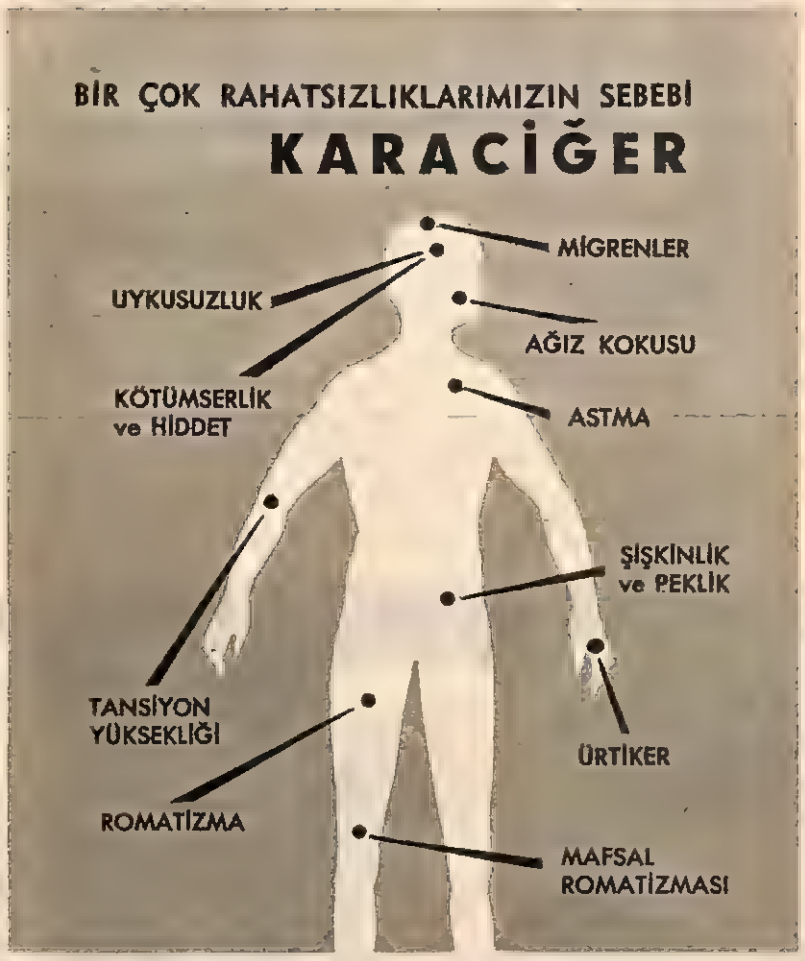

Karaciğer ilâçlarını iyi seçin

Karaciğer şikâyetlerinizden kurtulmak için olur olmaz ilâçları almak doğru değildir. İlâçların çok defa fena tesirleri olur. Hastalık müzminleşir ve ciddî tehlikeler doğurabilir, çabuk da geçmez. Karaciğer bir kere tembelliğe alışırsa, artık ilâç kullanmadan iyice çalışamaz hale gelir. Mamafih bazı vakalarda ilâç kullanmak icap eder. En iyisi ilâç meselesinde umumi tavsiyelerden ziyade hekiminizin söyliyeceklerini yapmaktır.

Karaciğer için dört sihirli hareket

Karaciğerinizi zinde hale getirmek isterseniz, haftada bir defa aşağıdaki dört basit hareketi yapınız:

1 — Yere diz çökün. Kendinizi arkaya doğru vererek ellerinizi arkadan yere dayayın. Sonra bir elinizi kaldırarak, kalçanızdan aşağısını kımıldatmadan bedeninizin üst kısmına bir devir yaptıracak şekilde dolaştırıp öbür elinize değdirin. Aynı şeyi diğer elinizle de yapın ve bu hareketi on defa tekrarlayın. Bu suretle karaciğerinize mükemmel bir masaj yapmış olursunuz.

2 — Ayağa kalkın, bacaklarınızı gergin olarak iki yana açın, dizlerinizi kırmadan sağ elinizin ucunu sol ayağınızın topuğuna ve sol elinizin ucunu sağ ayağınızın topuğuna değdirmeğe çalışın.

3 — Tekrar diz çökün ve topuklarınızın üzerine oturun, başınızı mümkün olduğu kadar öne eğerek göğsünüze değdirmeğe çalışın. Üç, dört saniye bu vaziyette kalın ve bu hareketi tekrarlayın.

4 — Ayağa kalkın, ayaklarınızı biribirinden açık tutarak sırtınızı duvara dönün, duvarla aranızda 30 santimetre kadar açıklık kalsın. Sonra gövdenizi sıra ile sağa ve sola döndürerek kalçanızı hiç oynatmadan ellerinizi duvara değdirmeğe çalışın.

Enginar hem iyidir, hem de fena

Enginarın sapı ve çiçeklerinden yapılan ilâçların karaciğere birebir geldiği muhakkaktır. Yalnız özü ile yapraklarının uç kısmını yemeyin, dokunabilir. Keza, lâhana, tere, patlıcan, salatalık gibi sebzeler karaciğeri pek sağlam olmıyanlara yaramaz. Bunların asitleri kana karışarak karaciğere geçer ve hücrelerde yerleşip tahrişat yapar.

Baharat ve yanmış yağlara rağbet etmeyin

Baharat safra ifrazatını azaltır ve dolayısiyle karaciğere atalet verir. Karaciğerinizde kifayetsizlik varsa, biber, hardal, sarımsak, sirke, tarçın, karanfil nev'inden şeylere imrenmemeğe çalışın. Buna mukabil tuz ve limona kuvvet vererek bu ihtiyacınızı telâfi etmeğe çalışabilirsiniz. İçinde yanmış yağ olan yemeklerden kaçının. Kızartmalar, yanmış yağlar, kremalı pastalar, sucuk, sosis gibi şeyler, salçalı etler, yağlı balıklar hem hazmı güç ve uzun olan, hem de karaciğeri yoran yiyeceklerdir.

Yemeklerden sonra beş dakika yürüyün

Kısa zamanda güzel bir itiyat haline gelebilecek olan bu hafif egzersizin sihirli bir tesiri vardır. Yemeklerden yarım veya bir saat sonra açık havada beş dakika kadar yürüyüş yapın. Bu hareket ve alacağınız temiz hava karaciğerin çalışmasına yardım edecek, organizmanın massedeceği yağlar için lüzumlu olan safra ifrazatının artmasını sağlıyacaktır. Doktorlar, şehirde yaşıyan insanların dörtte üçünde karaciğer kifayetsizliği bulunduğunu söylüyorlar. Buna sebep de, şehirlilerin her zaman otomobil, otobüs veya tramvay gibi vasıtalara binmeleri ve hiç yol yürümemeleridir. Bu itiyat karaciğerin ârızalanmasına bazan sebebiyet vermektedir.

Çok soğuk şeyler içmeyiniz

Karaciğerinizde hassasiyet varsa, çok sıcak ve çok soğuk şeyler içerek karaciğerinizi sarsmayın. Birdenbire suhunetin âni olarak yükselmesinden veya inmesinden hâsil olacak suhunet farkı karaciğer çalışmasının intizamını çok bozar.

Barsaklarınızın muntazam çalışmasına dikkat edin

Kabızlık karaciğerin en baş düşmanlarından biridir. Kazurat, bağırsaklarda uzun zaman kalacak olursa, toksinler husule gelir ve bu toksinler zamanla kana karışır. Zehir demek olan bu maddeleri temizlemek vazifesi de karaciğerin üzerinde olduğundan, zavallı karaciğer bunları temizliyeceğim diye didinip durur. Bu zehirler pek fazla olursa karaciğer bunların hepsini ayıklıyamaz ve bazıları karaciğer hücreleri içine yerleşir kalır. Karaciğer iltihaplarının en baş sebeplerinden biri de işte budur.

Pehriz iki ucu keskin kılıç gibidir

Karaciğer pehrizi yaptığınız müddetçe bu uzuv gayet rahat eder. Fakat birdenbire pehrizi bozar ve zararlı gıdalar almağa başlarsanız, yalnız perhiz boşa gitmekle kalmaz, üstelik rahata alışmış olan karaciğer, üzerine binen yükün altında eskisinden daha fazla ezilir. Sizin de ortadan kalkmış olan şikâyetleriniz bu defa bir misli daha fazlalaşmış olarak ortaya çıkar. Bu sebeple karaciğere zararlı olabilecek şeyleri ifrat derecede yapmamağa çalışmak, onu ataletten kurtaracak kadar hareket yapmak ve diğer organların çalışmalarını da karaciğeri yormıyacak bir şekilde tanzim etmek, yapılacak en doğru hareket olur.

İLKBAHARIN GELMESİYLE KARACİĞERDE OLUP BİTENLER

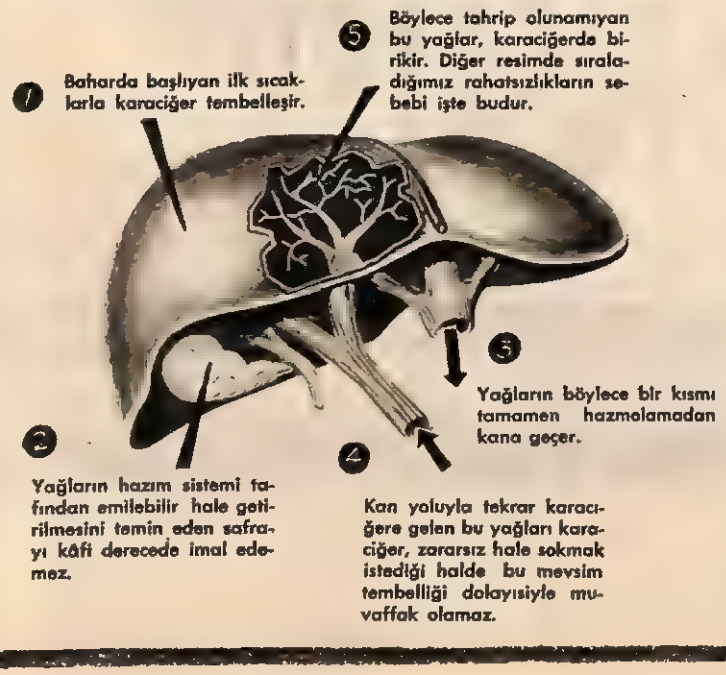

NINA RICCI'nin genç kızlar için bir elbisesi. Jüpon, tül etekten kısa olduğu için elbise şeffaf durmaktadır. Belinde kadifeden bir kemer vardır.

CHANEL'in işlemeli organzadan bir kreasyonu. Çok sade fakat zarif elbisenin eteği parçalıdır. Bel iki parmak aşağıdan takılmıştır. Önünde incecik bir fiyonk mevcuttur.

NINA RICCI'nin omuz yuvarlağını meydana çıkaran bir modeli. Tafta üzerine gipür dantel işlenmiştir. Belinde kahverengi ipekliden geniş bir kemer vardır.

YAZ GECELERİ İÇİN ROMANTİK ELBİSELER...

Önümüzdeki yaz, gece elbiseleri romantik olacaktır. Modellere tüy gibi hafif bir hava verebilmek için kullanılan malzeme: Organza, dantel, şifon ve fistodur. Geniş jüponlar, volanlar bu elbiseleri zenginleştirecektir. Geniş yakalar, kemerler ve çiçekler 1959'un romantik elbiselerinin tamamlayıcı teferruatıdır.

MAGGY ROUFF'un organza ve dantelden yapılmış çok güzel bir blûz modeli. Etek lâcivert ipekliden yapılmıştır. Belinde, büyük bir fiyonkla biten geniş bir kemer vardır.

NINA RICCI, yaz ayları için emprime satenden güzel modeller hazırlamıştır. Takım mavi ve yeşil çiçekli pamuklu emprime satenden yapılmıştır. Beden beyaz organzadan, modelin geniş kemeri ise düz satendendir.

KİRLENEN ŞEMSİYELER

Yağmur ve çamurdan kirlenmiş şemsiyeleri, bu çamurların üzerinde kurumasına meydan vermeden, musluk altında bir fırça ile temizlemek gerekir. Aksi halde şemsiyenin ipekli kumaşı çabucak yıpranır.

Temiz ve berrak bir cild yüzünüzün ifadesini canlandırır.

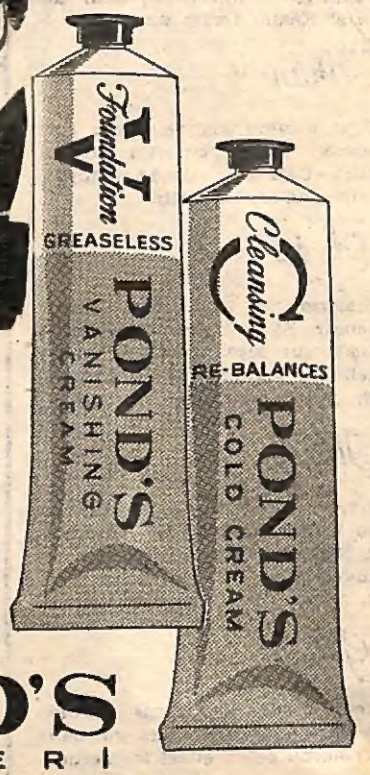

Cildinize berraklık kazandırmak için geceleri yatmadan evvel POND'S COLD kremi ile masaj yapınız. Bu krem cildinizi makyaj kalıntılarından temizler, yumuşatır ve besler.

Sabahları makyajınıza zemin vazifesini görecek POND'S VANISHING kremini kullanınız.

POND'S
KREMLERİ

Güzelliğiniz için POND'S C ve POND'S V birbirini tamamlar.

6

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz ?

Hidayet +

Kadın ve erkeklerimizde kullanılan müşterek isimlerdendir. Arapçada «Doğru yola gitme, hak yolunu bulmak için insanın içine doğan duygu» anlamına gelir.

Münip, Münibe +

Arapça «Hakka rücu eden, günahlarına tövbe eden», mecazi mânada da «faydalı yağmur ve lâtif bahar» anlamlarına gelen erkek ve kadın isimlerindendir. Adaşlar arasında bulunan Münip Efendi tanınmış âlimlerdendi. Dini mahiyette eserleri ve güzel şiirleri vardır.

Barlas +

Erkek ismi olarak yeni nesilde kullanılan bu kelime Türk - Çagatay dilinde «Cenkçi, savaşçı» demektir. Özbey aşiretlerinden biri bu ismi taşımaktadır.

Hâzım, Kâzıme +

Kadın ve erkek ismi olarak kullandığımız bu kelime Arapçada «Müsamaha eden; tahammüllü, sabırlı olan» demektir. Adaşlar arasında «Büyük Türk Lûgati» isimli eseri; siyaset ve ziraate ait eserleriyle tanınmış, İstanbul Şehremînliğinde, valiliklerde bulunmuş olan Hüseyin Kâzım Bey, İstiklâl Harbi'nde başarılariyle tanınmış, mesleğine ait eserler bırakmış ve Büyük Millet Meclisi Başkanlığında bulunmuş olan merhum General Kâzım Karabekir; İstiklâl Harbi mücahitlerinden, Büyük Millet Meclisi Başkanlığında ve Milli Müdafaa Vekilliğinde bulunmuş olan General Kâzım Özalp da vardır.

Elkân +

Yeni nesilde kız ve erkek ismi olarak kullanılan bu kelime Türk - Çagatay dilinde «Büyük, azim» anlamına gelir.

Ayfer +

Kızlarımızda kullanılan isimlerdendir. Ay kelimesine Arapçada «Işık, nur, ziya» mânasındaki fer kelimesi takılarak teşkil edilmiştir. Ayfer «ay ışığı» demektir.

Öktem +

Erkek isimleri arasında bulunan bu kelime öztürkçedir. «Azametli, bahadır, cesur, namuslu ve kuvvetli» anlamlarına gelir. Soyadı olarak da kullanılıyor.

Gülbün +

Yeni neslin kızlarında görülen ve Farsçada «Gül ağacı, gül dalı» anlamına gelen güzel isimlerdendir.

+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından istenilmiştir.

Trafik Kaidelerine Aykırı Hareketlerin Karşılığı: YA KAZA, YA DA CEZADIR!

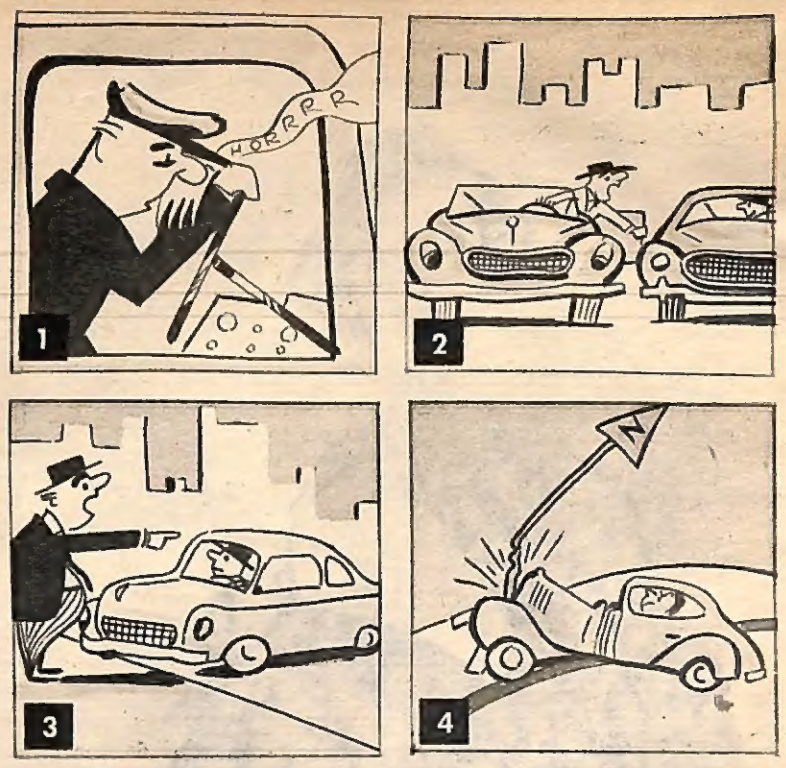

1 **Yorgunluk insanı zehirler, uyutur. Bu zehrin panzehiri ise istirahat ve uykudur. Günde 9 saatten fazla direksiyon başında kalmamıya dikkat ediniz.**

2 **Durmuş veya park etmiş bir vasıtanın sol tarafına park etmenin, başkalarına olduğu kadar size de zararlı olacağını elbette takdir edersiniz.**

3 **Yayaların caddede yürümeleri hoşunuza gider mi? Şu halde siz de kaldırımları gelişi güzel işgal etmeyiniz.**

4 **Yollara işaretlerin konması trafik emniyetini sağlamak içindir. Şu halde bu işaretlere riayet mutlaka şarttır. Şairin dediği gibi «Ârife tarif ne hacet»**

NEZAKET KAİDELERİNİN İNCELİKLERİNİ BİLİYOR MUSUNUZ ?

• Ziyafet sofrasını süsliyen teferruat da en azından yemekler kadar itinalı olmalıdır. Gümüş takımlar, sofra örtüleri ile peçeteler, kristal bardaklar ve nihayet çiçekler. Bütün bunlar ev sahibinin zevkını, kültürünü gösteren şeylerdir. İyi ovulmamış gümüşler, solmuş ve çürümüş çiçeklerden farksızdır. Sofrada çiçek şarttır. Ama bu çiçeklerin, davetlilerin biribirlerini görmelerine mâni olmıyacak şekilde ustaca yerleştirilmiş olmaları gerekir.

• Hizmetçisi olmıyan kimseler de pekâlâ yemekli davetler yapabilirler. Ev sahibi salonda misafirleri oyalarken, ev sahibesi çorbaları önceden tabaklara koyar ve misafirlerini buyur eder. Çorbalar içildikten sonra boş tabaklar telâşsızca portatif bir servis masası ile mutfağa sürülür. Dönüşte aynı şekilde ikinci yemek getirilir. Ev sahibesi bütün yemek boyunca ancak iki defa davetlilerini yalnız bırakmalıdır. Ama hizmetçisiz evler için en pratik hal çaresi gene de önceden hazırlanmış soğuk büfelerdir.

• Ziyafetlerde davetlilerin yemekten ziyade düşünecekleri şey sohbettir. Sofrada ziyafet sahibi, misafirlerini kadın erkek karışık oturtmalıdır. Çekingen ve az konuşan bir davetlinin yanına konuşkan ve neşeli birini oturtmak yerinde bir harekettir. Çoğu zaman erkeklerin sofrada sadece erkeklerle konuştukları ve kadınları bu suretle bir kenarda unuttukları görülür. Buna mukabil kadınların da sadece hemcinslerini ilgilendiren konulara yer verdikleri günlük hâdiselerdendir. Bu, nezaket kaidelerini hiçe saymak demektir. Bu itibarla sofrada ev sahibinin her iki cinsi ilgilendirecek konular açması gerekir. Hele türlü milletlere mensup insanların toplandığı bir yerde az çok hepsinin anlıyabileceği bir dilde konuşmak nezaket kaidelerinin en başında gelir. Bağırarak konuşmak, muhatabının sözünü ağzına tıkmak ve bilgiçlik taslamak kötü tesir bırakmak için birebirdir. Ve nihayet ev sahibi hiç de tasvip etmediğiniz bir bahse temas etse bile ona hak vermek veya en azından susmak en basit terbiye kaidesidir. Çünkü onun davetlisi bulunuyorsunuz.

• Ev ziyafetlerinden ayrılırken, hizmetçiye bahşiş vermek usuldendir. Ama bu miktar ne diğer davetlileri küçük düşürecek kadar yüksek, ne de sizi cimri mevkiine koyacak kadar düşük olmamalı. Bazı memleketlerde bu bahşişin portmantonun altında bırakılması âdettir. Oysa memleketimizde bu usul pek revaçta değildir. Bu itibarla yapılacak tek şey, paltonuzu tutan hizmetçinin eline münasip bir şekilde, usulca birkaç lira vermekten ibarettir.

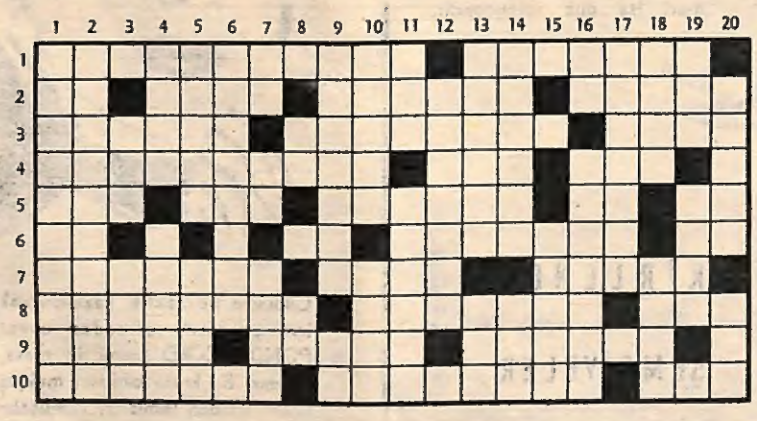

BİLMECE

SOLDAN SAĞA: 1: Yemeklerden biri — Bursa'ya komşu bir ilin ve il merkezinin adı. 2: Arkadaş — İskambilde bir isim — Duyan — Et ve kemiğimizin adı. 3: Doktorun yazdığı ilâç kâğıdı — Kör insan (iki kelime) — Minareli ibadet evi. 4: İnsanlara yardımda bulunan — Yanardağ ifrazatı — Tersi biricik. 5: Bazı insanlarda bulunan netameli kıl — Kıpti kadınların açtığı — Vekâletlerin para işleriyle uğraşanı — Kırmızı — Kuzu sesi. 6: Güzel sanat — Alfabede bir harfin adı — Hizmet neferi — Aklına getir. 7: Umumiyetle insan yiyen vahşi hayvanlara verilen isim — İplik yumağı — Fakat. 8: Bezlerden biri — Güzellik — Lâkırdı. 9: Muharebe — Küçük çocuklara anlatılan — Yapı sanatı. 10: Tersi bir çift av köpeği (iki kelime) — Bir çift hükümdar evi (iki kelime) — Can yongası.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: Ürgüp civarında bulunan acayip kuleler — Faydasız (iki kelime). 3: Çiçek tarhlarının kenarına dikilen ince ot — Alaturka makamlardan. 4: Arzu — Müdafaa barikadı. 5: Güzel — Maden suyu ile meşhur bir Fransız şehri. 6: Tersi siyah renkte Abdurrahman çelebi. 7: Alfabede bir harf — Tutan uzvumuz — İstanbul'da kışlası olan bir semt. 8: İsim — Farsça olumsuzluk takısı. 9: Keskin hale getirme — Nota. 10: Bildik — Hususi posta müvezzii. 11: Cep bataryası — Kirli. 12: Direktifler. 13 Güzellikler (Arapça) — Kör. 14: Tersi bol yumurta ile yapılan tatlı — Tersi İspanyanın elinde bir kuzey Afrika bölgesi. 15: Tersi işçi. 16: Hane — Siyah at yavrusu. 17: Kısa boyluluk. 18: Keşif — Bilgi. 19: Yapı malzemesinden — Anlam. 20: Demiryolu katarı — Bir hayvan.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	P	E	R	İ	P	A	D	İ	Ş	A	H	İ	N	İ	N	K	İ	Z	İ	■
2	A	V	U	T	■	R	E	Ş	A	T	■	S	A	R	A	■	T	A	L	K
3	Ş	A	T	■	K	A	V	İ	L	İ	K	■	R	A	Z	■	İ	S	İ	R
4	A	R	U	Z	■	B	■	T	Ö	K	E	Z	■	K	İ	A	R	■	K	A
5	B	A	B	A	C	A	F	E	R	■	P	A	Y	■	K	■	■	A	■	M
6	A	Y	E	T	■	Y	İ	N	E	■	E	L	A	L	E	M	■	D	O	■
7	B	A	T	İ	R	A	Y	■	N	A	K	İ	T	■	M	A	N	E	V	İ
8	A	N	■	N	E	P	A	L	■	Z	■	M	A	N	İ	V	E	L	A	■
9	■	■	K	İ	S	A	K	E	S	E	W	■	K	A	R	İ	■	A	L	İ
10	A	V	A	Z	■	N	A	T	U	R	E	L	■	N	E	Ş	■	T	A	P

KARİKATÜR

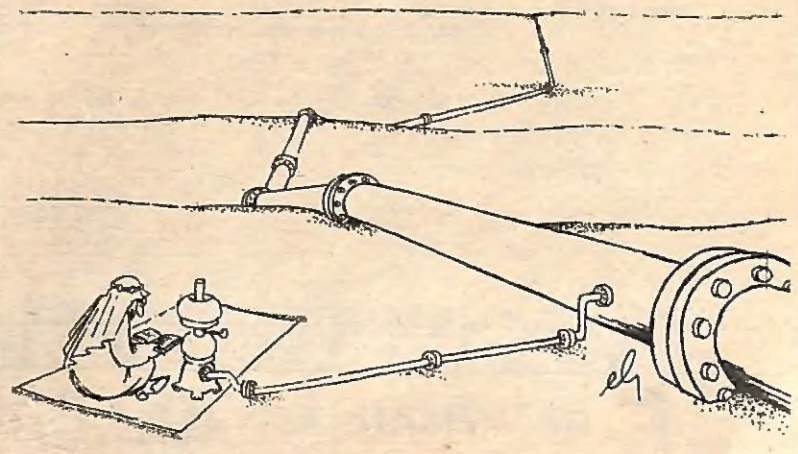

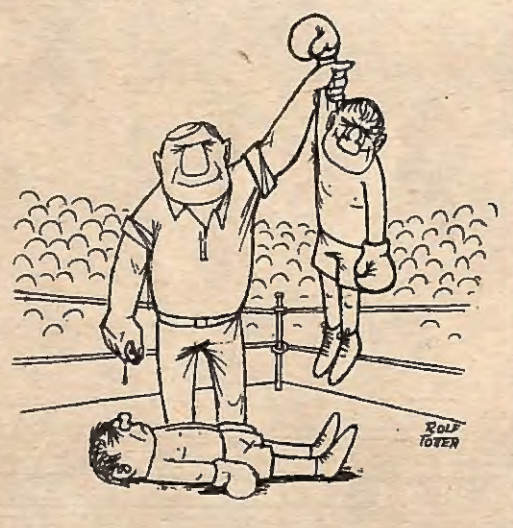

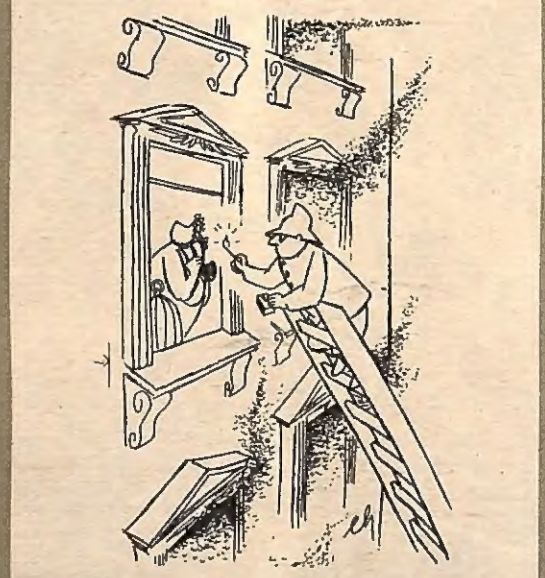

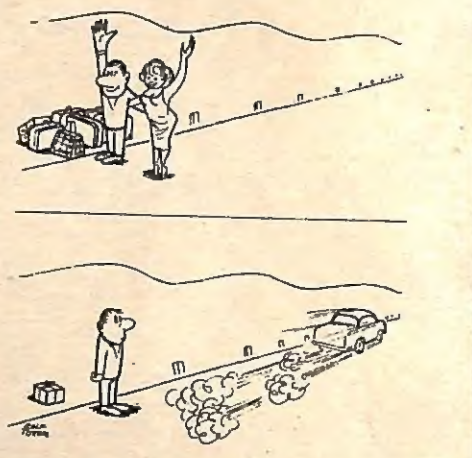

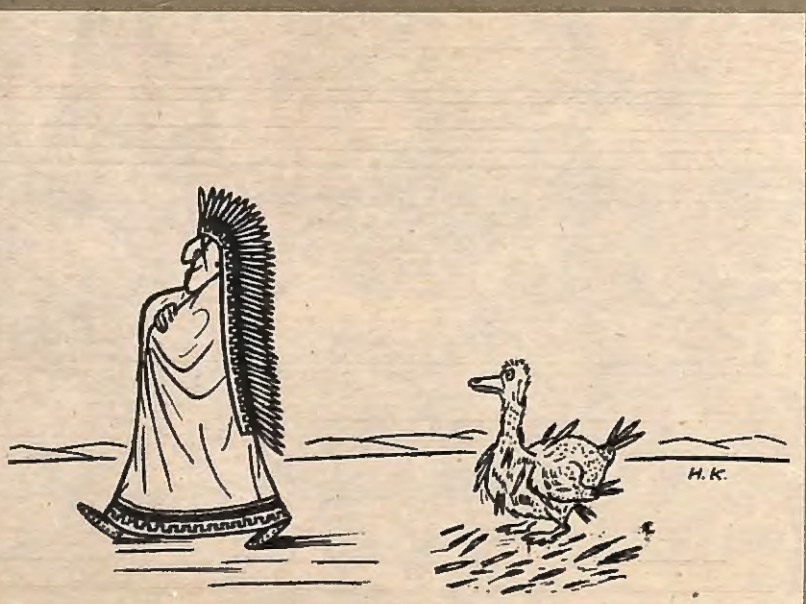

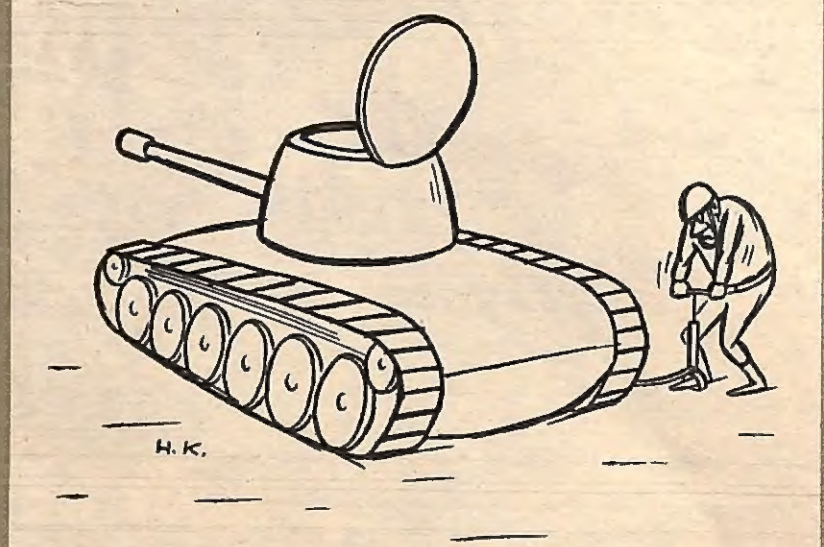

Bu sahifede çıkan karikatürlerin telif hakları
HAYAT mecmuası tarafından satın alınmıştır.

Bayramınız Kutlu Olsun!

Yapı ve Kredi Bankasındaki İkramiyeli Aile Cüzdanı hesabınızda ne kadar çok para biriktirirseniz, o kadar büyük şansla keşidelere katılırsınız. Yılın ikinci keşidesi için son para yatırma tarihi olan 18 NİSAN'a kadar Yapı ve Kredi Bankasına uğramalısınız.

YAPI
ve
KREDİ
BANKASI

Yılın 2ci çekilişi

5 APARTMAN DAİRESİ ve **200.000** liralık çeşitli para ikramiyeleri

SON PARA YATIRMA GÜNÜ: 18 NİSAN

HER 100 LİRAYA AYRI BİR KUR'A NUMARASI